

منتخب کتاب خلاصه الفقه

از آثار حضرت آیت الله حاج سید محمد حسینی میلانی

➤ دانلود اصل کتاب خلاصه الفقه نسخه چاپی ◀

◀ دانلود جمع آوری بخشی از روایات و مباحث امام زمان (ارواحنا فداه)

چاپ:

اشتراک گذاری:

info@almilani.ir

www.almilani.ir

ارتباط با ما :

ضروریات دین و مذهب

ضروریاتی در دین هست که منکر آنها طبق همان أدله اربعه کافر میشود از این قبیل :

- 1- اعتقاد به معراج جسمانی و روحانی پیامبر اکرم (ص) .
- 2- اعتقاد به معجزه های قطعی پیامبر اکرم (ص) و امامان معصوم (ع) .
- 3- اعتقاد به شفاعت پیامبر اکرم (ص) و امامان معصوم (ع) .
- 4- اعتقاد به عصمت و ولایت پیامبر اکرم (ص) و امامان معصوم (ع) .
- 5- اعتقاد به وجود ملائکه .
- 6- اعتقاد به وجود جنّ .
- 7- اعتقاد به عالم برزخ .
- 8- اعتقاد به غیبت کبری حضرت مهدی امام زمان (عج) .
- 9- اعتقاد به حتمیّت ظهور حضرت مهدی امام زمان (عج) .
- 10- اعتقاد به نزول حضرت عیسی مسیح از آسمان .
- 11- اعتقاد به قدرت خدا بر رجعت مردگان إجمالاً .
- 12- اعتقاد به قدرت خدا بر بداء و محو و إثبات مقدرات .
- 13- اعتقاد به صحّت بیعت غدیر خم و ثبوت ولایت علی (ع) .
- 14- اعتقاد به شهادت امام حسین (ع) و یارانشان و سایر امامان (ع) .
- 15- اعتقاد به ملکیت فدک برای حضرت صدیقه زهرا علیهاسلام .
- 16- اعتقاد به مشروعیّت ارث و توارث میان مسلمانان بویژه پیامبر (ص) و وارثانش .
- 17- اعتقاد به سنّت بودن نکاح دائم و موقت و حرمت نکاح محارم و حرمت تغییر سنّت پیامبر(ص) .
- 18- اعتقاد به حجّیت قرآن کریم و ضرورت اجرای احکام آن .
- 19- اعتقاد به وجوب حجاب بر زنان مسلمان .
- 20- اعتقاد به حرمت گناهان کبیره و استحقاق عقاب بر آنها که عبارتند از :

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 8 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

گناهان کبیره

- 1- شرک ورزیدن بخدا.
- 2- مرتد شدن از دین .
- 3- نصب عداوت با محمد و آل محمد(ص) .
- 4- دروغ بستن بخدا و معصومین (ع) .
- 5- دشنام دادن بخدا و معصومین (ع) .
- 6- کشتن نفس محترمه بیگناه و خودکشی .
- 7- قذف مسلمان پاکدامن .
- 8- تهمت و افترا بستن بمؤمن بیگناه .
- 9- غصب حق مؤمن .
- 10- زنا نمودن .
- 11- لواط کردن دو مرد .
- 12- قیاده و دو نامحرم بهمرساندن .
- 13- مساحقه نمودن دو زن .
- 14- شراب خواری و آب جو .
- 15- غنا و آواز وساز و موسیقی .
- 16- إعانت ظالمان بر ظلمشان .
- 17- قطع رحم و خویشاوندی .
- 18- إنکار نسب و فرزندی .
- 19- فرار از جهاد واجب .
- 20- قمار بازی .
- 21- رباخواری .
- 22- سحر و شعبده بازی .
- 23- کهنات و غیبگوئی .

- 24- تنجیم و اعتقاد بتدبیر نجوم .
- 25- غشّ مسلمانان .
- 26- رشوه خواری بویژه رشوه بر قضاوت .
- 27- اصرار بر کذب و دروغ گفتن همیشه .
- 28- تجسس برای دشمنان اسلام .
- 29- سرقت مال مسلمانان .
- 30- تطفیف و کم فروشی .
- 31- اِحتکار قوت مسلمانان و اجناس ضروریشان .
- 32- عقوق والدین .
- 33- اَمَن از عذاب اِلهی .
- 34- یأس از رحمت خدا .
- 35- بغی و فساد بر مسلمانان .
- 36- تعرّب پس از هجرت و سکنای بلاد کفر .
- 37- رهبانیت و ترک دنیا بکلی .
- 38- شهادت زور و گواهی بدروغ .
- 39- منع زکات و خمس و حقوق واجب و ترک نماز و حج و روزه .
- 40- غیبت و بدگوئی مؤمنین .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 9 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

امتیازات فقیه جامع شرایط

هر مجتهد مطلق فقیه جامع الشرائط دارای این امتیازات است.

- 1- ولایت مصالح اسلام و مسلمین در عصر غیبت و سخنگوئی از جانب آنان .
- 2- حکومت بر مسلمانان و رهبری آنان از جانب امام زمان (ع) و سرپرستی روحانیت.
- 3- فتوی دادن به مقلدان و نشر رساله علمیه برای آنان .

- 4- اجرای حدود الهی با قدرت بر آن و بسط ید.
- 5- اصدار حکم در موضوعات و احکام مانند تحریم تنباکو و ثبوت هلال.
- 6- قضاوت شرعی و فصل خصومتها و نزاعها اگر بخواهد مینماید .
- 7- قضاوت نمودن بعلم خود در حدود و قصاص و دیات بی شاهد بیّنه .
- 8- تصدّی امور حسبیّه و ولایت بر صغار و اوقاف و غیره .
- 9- رد نمودن بر حکم او ممنوع است و حرام و در حدّ شرک بخداست .
- 10- فرمان بجهاد دفاعی میدهد در موارد لزوم مانند شیخ شیرازی (ره)
- 11- در صورت خطای در فتویٰ أجر و ثواب دارد و معاقب نیست .
- 12- در زمان غیبت امام (ع) ائمّه جمعه را تعیین مینماید در صورت امکان .
- 13- در زمان غیبت امام (ع) قاضیان شرع تعیین مینماید در صورت امکان .
- 14- در زمان غیبت امام (ع) میتواند کسیرا که حدّ بر او واجب شده عفو کند و ببخشد .
- 15- در زمان غیبت امام (ع) نیابت عامّه دارد از جانب آنحضرت در آنچه که بمقام امامت تعلق دارد .
- 16- سرپرستی بیت المال مسلمانان و وجوه و حقوق شرعیّه و دریافت نمودن و صرف بمورد آن نمودن .
- 17- میتواند قرارداد ذمه و یا هدنه با کفار و محاربین منعقد سازد جدا از حکومتها.

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 17 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

انواع ولایتها

ولایت دارای مراتب و اقسام میباشد از این قبیل :

- ۱- ولایت تکوینی و تشریحی و اولویّت بتصرف از مردم بر مردم که مخصوص پیامبر (ص) و دوازده امام (ع) است.
- ۲- ولایت فقیه جامع الشرائط بر مصالح مسلمانان و امور حسبیّه و تصدّی حکم و قضاء و إفتاء.
- ۳- ولایت پدر بر اولاد صغیر و همچنین پدر پدر .
- ۴- ولایت پدر بر دختر بالغه باکره در ازدواجش .
- ۵- ولایت شوهر بر زن خود در مواردش .

- 6- ولایت وصیّ بر موصیّ علیه عهدی .
 - 7- ولایت قیّم بر صغار یتیم و سرپرستی آنان و اموالشان .
 - 8- ولایت ولد ارشد بر تجهیز والدین و غسل و کفن و دفن و حبوه.
 - 9- ولایت آقا و سیّد بر غلام و کنیز و عبد خود.
 - 10- ولایت خویشاوندان ضامن جریره درباره دبه.
 - 11- ولایت ولیّ دم و اولیای مقتول بر خون او.
 - 12- ولایت قاضی شرع بر کسیکه امتناع از حضور بدادگاه دارد.
 - 13- ولایت متولّی موقوفه بر موقوفه و مصالح آن.
 - 14- ولایت حلفاء بر حلیف پس از پیمان حلف و سوگند دفاع و یاری.
 - 15- ولایت وکیل در مورد وکالت بر شئون موکل.
 - 16- ولایت عدول مؤمنین بر صغار یتیم با نبودن وصیّ و قیّم و ولیّ فقیه.
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 18 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

أنواع عبادتها

واجبات و مستحباتی که اگر با قصد قربت انجام شوند عبادت بشمار میروند اینهايند.

- 1- زایل نمودن نجاست و خبث از بدن و لباس .
- 2- تحصیل طهارت چه وضو یا غسل یا تیمّم.
- 3- نماز خواندن.
- 4- روزه گرفتن .
- 5- خمس دادن .
- 6- زکات دادن .
- 7- حجّ نمودن .
- 8- جهاد کردن .
- 9- عُمره رفتن .

- 10- مُرابطه نمودن برای جهاد .
- 11- تولّی داشتن .
- 12- تبرّی داشتن .
- 13- موعظه و توأسی بحق نمودن و امر بمعروف و نهی از منکر کردن.
- 14- اینفار برای تفقّه در دین .
- 15- وفاء بعهد .
- 17- وفاء بسوگند .
- 18- بیعت با امام معصوم .
- 19- أداء امانت .
- 20- إداء شهادت بحقّ .
- 21- تطهیر مسجد و جاروب آن و إسراج آن .
- 22- أداء حقوق واجبه و نفقات .
- 23- تنفیذ وصیّت شرعی .
- 24- قضاوت عادلانه شرعی .
- 25- إصلاح ذات البین .
- 26- دفاع از معتاب و ردّ تهمت از بری .
- 27- فتوی دادن مجتهد .
- 28- زیارت معصومین (ع) .
- 29- زیارت قبور مؤمنین (ع) .
- 30- بیدار مؤمنین رفتن .
- 31- دعای مشروع وارد خواندن .
- 32- قراءت قرآن .
- 33- تعلیم قرآن .
- 34- نظر بخطوط قرآن .
- 35- بوسیدن قرآن .

- 36- ذکر و تسبیح و تهلیل و تکبیر گفتن .
- 37- صلوات بر محمد و آل محمد و سایر پیامبران فرستادن .
- 38- استقبال قبله و رو بقبله شدن در نشستن و خواب .
- 39- تشییع جنازه مؤمن .
- 40- معانقه و مصافحه مؤمن و سلام باو.
- 41- پوشاندن عیب مؤمن
- 42- إدخال سرور و خوشنودی بقلب مؤمن .
- 43- إطعام مؤمن و سقایت او بویژه فقرای مؤمن .
- 44- افطار صائم و روزه دار هر چند غنی باشد .
- 45- فک أسیر و آزاد نمودن زندانی مؤمن .
- 46- آزاد نمودن غلام و کنیز و عتق آنان .
- 47- قضاء حوائج مؤمنین .
- 48- مجالست علمای دین .
- 49- نظر بصورت عالم فقیه .
- 50- نگاه بدر بخانۀ عالم فقیه .
- 51- خواندن و مطالعه نوشته عالم و فقیه .
- 52- نظر محبت به پدر و مادر .
- 53- نگاه با صلوات به ذریه پیامبر و سادات .
- 54- انتظار نماز پیش از وقتش و آماده شدن برای آن .
- 55- اذان و اقامه گفتن .
- 56- داخل شدن بمساجد و حریمهای مطهره .
- 57- عیادت از بیماران مؤمن و مسلمان .
- 58- قرض دادن بمؤمن و مهلت دادن بقرضش .
- 59- پوشاندن مؤمن و از لباس بی نیاز نمودنش .
- 60- تزویج مؤمن و سعی در إزدواجش .

- 61- مسکن دادن بمؤمن و خانه فراهم نمودن برایش .
- 62- تألیف نمودن و نشر کتابهای دینی و مذهبی و اخلاقی .
- 63- پناه دادن به پناهندگان مظلوم .
- 64- توکل بر خدا نمودن در امور .
- 65- کسب روزی حلال برای عیال .
- 66- انتظار فرج آل محمد و ظهور حضرت مهدی (ع) .
- 67- دعا نمودن برای تعجیل فرج و زمینه سازی برای آن .
- 68- صبر نمودن بر طاعت و عبادت .
- 69- صبر و خودداری نمودن از معصیت و گناه .
- 70- صبر و شکیبائی بر مصیبتها و گرفتاریها .
- 71- گریه و عزاداری بر مصایب پیامبر و خاندانش .
- 72- عفو و گذشت از تقصیر مردم .
- 73- وقف عام المنفعه نمودن .
- 74- صدقه جاریه انجام دادن .
- 75- ایثار مؤمنین بر خود .
- 76- ایغائه گرفتاران و بداد آنان رسیدن .
- 77- سرپرستی ایتام و صغار .
- 78- صلۀ رحم خویشاوندان .
- 79- حُسن جوار با همسایگان .
- 80- تعلیم مسائل و احکام شرعی .
- 81- مهمان نوازی و پذیرائی از مهمانان .
- 82- رفع بدعت و ضلالت و گمراهی و دفع آن .
- 83- إکرام عالم و إحترام پیرمرد ریش سفید .
- 84- مدارا نمودن با اُسیران .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 19 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

نشانه های قبله

در سرزمین عراق چهار نشانه برای شناخت قبله مذکور است:

- 1- خورشید هنگام زوال ظهر بر نوک ابروی راست قرار گیرد .
 - 2- شفق و سرخی غروب به طرف شانه چپ قرار گیرد .
 - 3- ستاره جدی پشت شانه راست قرار گیرد .
 - 4- روشنائی فجر صادق مقابل شانه چپ قرار گیرد .
- و در سرزمین شام شش علامت برای قبله آمده :
- 1- ستاره بنات النعش هنگام غروب پشت گوش راست قرار گیرد
 - 2- ستاره جدی پشت شانه چپ قرار گیرد .
 - 3- ستاره سهیل هنگام غروب مقابل چشم راست قرار گیرد .
 - 4- ستاره سهیل هنگام طلوع میان دو چشم قرار گیرد .
 - 5- ستاره صبا هنگام طلوع بر گونه چپ قرار گیرد .
 - 6- جانب شمال همیشه بر شانه راست قرار گیرد .
- و در سرزمین یمن سه علامت برای قبله آمده :
- 1- ستاره جدی هنگام طلوع میان دو چشم قرار گیرد .
 - 2- ستاره سهیل هنگام غروب میان دو شانه قرار گیرد .
 - 3- جانب جنوب همیشه طرف شانه راست قرار گیرد .
- و در سرزمین مغرب و شمال آفریقا سه نشانه آمده :
- 1- ستاره ثریا طرف راست نمازگذار قرار گیرد .
 - 2- ستاره عیوق طرف چپ نمازگذار قرار گیرد.
 - 3- ستاره جدی طرف گونه چپ نمازگذار قرار گیرد.

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 47 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

سقوط شرط قبله

- در چند مورد شرط استقبال قبله ساقط میشود .
- 1- کسی که در جنگ نماز خوف میخواند .
 - 2- کسی که در حال غرق شدن و شناور است.
 - 3- کسی که در گل و لای و باتلاق فرو رفته است .
 - 4- کسی که در مقابل حیوان درنده ای قرار گرفته .
 - 5- کسی که در کشتی یا قطار در حال حرکت ناچار است نماز بخواند.
 - 6- کسی که اُسیر و گرفتار است به گونه ای که نمی تواند رو به قبله شود .
 - 7- کسی که نافله و مستحبی در حال سواری و کار می خواند .
 - 8- کسی که قبله را نمی شناسد و وقت چهار عدد نماز خواندن ندارد.
 - 9- کسی که مریض است و بستری و نمی تواند رو به قبله نماز بخواند.
 - 10- کسی که حیوانی که در معرض تلف شدن است می خواهد سر ببرد .
 - 11- کسی که حیوان سرکش فراری را می خواهد سر بُرد .
 - 12- میّتی را که در کشتی مرده و نمی شود به خشکی رساند و در دریا باید افکند.
 - 13- میّتی را که در زیر آوار مانده و اگر بیرون کشند متلاشی و تلف می شود.
 - 14- زن بارداری که مرده است و بچه مرده هم در شکم دارد همان گونه دفن می شود و بچه رو به قبله نباشد.
 - 15- محتضری که دائم الحدث است و مسلوس و مبطون شده که در آنحال رو به قبله نمی شود.
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 48 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

موارد استحباب وسقوط اذان و اقامه

مواردی که مستحب است اذان و اقامه گفتن اینهايند :

- 1- برای خواندن نمازهای یومیّه .
- 2- اذان گفتن در گوش راست و اقامه در گوش چپ نوزاد .
- 3- در بدرقهٔ مسافر مؤمن برای سلامتی او.
- 4- در گوش کسی که چهل روز ترک گوشت نموده .

- 5- در گوش حیوانی که سرکش و چموش شده برای رام شدنش.
- 6- در گوش کسی که غش کرده و مصروع است که به هوش آید .
مواردی که اذان و إقامة ساقط می شوند اینهاست :
- 1- مأمومی که می خواهد بامام جماعت اقتدا کند .
- 2- کسی که میخواهد در جائی که مخصوص جماعت است و برپا شده نماز بخواند .
- 3- اذان نماز عصر روز جمعه که بلافاصله خوانده شود .
- 4- اذان نماز عصر روز عرفه که بلافاصله خوانده شود .
- 5- اذان نماز عشاء شب مزدلفه بلافاصله خوانده شود .
- 6- اذان نماز عصر و عشاء زن مستحاضه که هر دو را با یک غسل می خواند .
- 7- کسی که وقت نمازش تنگ شده است و برای اذان وقت ندارد.
- 8- مسلوس و مبطون که جمع بین صلاتین می نمایند و بلافاصله پس از وضو و غسل بنماز می ایستند .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 58 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

فصول اذان و إقامة

فصول اذان به ترتیب از این قرار است :

- 1- چهار بار گفتن الله أكبر .
- 2- دو بار گفتن أشهد أن لا إله إلا الله .
- 3- دو بار گفتن أشهد أن محمداً رسول الله (ص)
- 4- دو بار گفتن أشهد أن علياً وليّ الله به نيّة إستحباب .
- 5- دو بار گفتن حيّ على الصلاة .
- 6- دو بار گفتن حيّ على الفلاح .
- 7- دو بار گفتن حيّ على خير العمل .
- 8- دو بار گفتن الله أكبر .
- 9- دو بار گفتن لا إله إلا الله .

و فصول إقامه با اذان إختلافش این است که در اول فقط دوبار تکبیر و پس از حیّ علی خیرالعمل دو بار قد قامت الصلوة - و در آخرهم فقط یک بار لا إله إلا الله گفته می شود .

(و طبق فتوای کتبی حضرت آیه الله العظمی میلانی و فقهای دیگر جایز است گفتن پس از شهادت به ولایت : (أشهد أن الحُجَّةَ بن الحسن بقیة الله) به قصد رجاء نه ورود و ثواب دارد).

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 59 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

فضیلت و امتیاز مساجد

مساجد اربعه که مسافرت به سوی آنها مستحب است اینهاست:

- 1- مسجد الحرام در مکه مکرمه .
- 2- مسجد النبی(ع) در مدینه منوره .
- 3- مسجد الأقصى در بیت المقدس فلسطین .
- 4- مسجد الکوفه در عراق .

مساجد إعتکاف که فقط در آنها إعتکاف نمودن وارد است اینهاست:

- 1- مسجد الحرام مسجد کعبه در مکه .
- 2- مسجد التّبی (ص) مسجد پیامبر (ص) در مدینه .
- 3- مسجد کوفه در عراق .
- 4- مسجد بصره در عراق، و مسجد جامع شهر را هم بعضی گفته اند.

فضیلت نماز خواندن در مساجد به این ترتیب است :

- 1- مسجد الحرام که هر رکعت نماز در آن مُعادل با یک میلیون رکعت است در ثواب .
- 2- مسجد النبی (ص) که هر رکعت نماز در آن مُعادل با ده هزار رکعت است در ثواب .
- 3- حرم امیرالمؤمنین که هر رکعت نماز در آن مُعادل با دویست هزار رکعت است در ثواب .
- 4- مسجد کوفه که هر رکعت نماز در آن مُعادل با یک هزار رکعت است در ثواب .
- 5- مسجد الاقصی که هر رکعت نماز در آن مُعادل با هزار رکعت است در ثواب .
- 6- مسجد جامع شهر که هر رکعت نماز در آن مُعادل با صد رکعت است در ثواب .
- 7- مسجد قبیله که هر رکعت نماز در آن مُعادل با بیست و پنج رکعت است در ثواب .

8- مسجد بازار که هر رکعت نماز در آن مُعادل با دوازده رکعت است در ثواب .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 65 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

محرمات مساجد

مُحرّماتی دربارهٔ احکام مساجد آمده است که از جمله اینهاست:

- 1- خرید و فروش و تملّک مساجد حرام است .
- 2- هرگونه تعامل و مورد معامله قراردادن مانند اجاره و رهن مساجد حرام است .
- 3- تنجیس و آلوده نمودن به نجاست مساجد حرام است .
- 4- تطهیر نمودن و آزاله نمودن نجاست ها از مسجدها حرام است.
- 5- تزیین مساجد به طلا به هر نوع و شکل که باشد حرام است.
- 6- نقاشی مساجد به تصاویر و عکسهای انسان ها و حیوان ها و ملائکه حرام است .
- 7- ساختن تمثال ها و مُجسّمه ها و بُت ها هر چند که تمثال پیامبران باشد حرام است .
- 8- دفن أموات و مُرده گان و اجزاء منفصل از انسان در مسجد حرام است .
- 9- بیرون بُردن خاک و سنگ و آجر و مصالح ساختمانی مساجد بی ضرورت حرام است .
- 10- مکث نمودن زن حائض و نفاس دار در مساجد حرام است.
- 11- مکث نمودن مرد و زن در حال جنابت در مسجد ها حرام است .
- 12- عبور مرد و زن ناپاک از مسجدین عظیمین مسجد کعبه و مسجد النّبی حرام است .
- 13- چیزی از مسجد برداشتن یا در مسجد گذاشتن بر زن و مرد ناپاک حرام است .
- 14- هدم مساجد و تخریب آنها و سوزاندنشان حرام است .
- 15- مهجور داشتن و متروک نمودن و همیشه بستن درب مساجد حرام است .
- 16- مسکن قراردادن برای همیشه به جز شخص مسافر غریب برای سایرین حرام است .
- 17- محبس و زندان قراردادن مساجد حرام است.
- 18- کفّار و مشرکین را راه دادن به مسجد الحرام و سایر مساجد و حرّمهای معصومین حرام است .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 67 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مستحبات مساجد

مُستحَبَّاتی دربارهٔ مساجد آمده است که از این قرار است :

- 1- مستحَبَّ است ساختن مساجد و تعمیر آنها .
- 2- مستحَب است اعمار مساجد و اقامهٔ نماز و عبادات در آنها.
- 3- مستحَب است کنس مساجد و تمیز نمودن و جاروب آنها .
- 4 - مستحَب است اِضاءهٔ مساجد و روشن ساختن آنها .
- 5- مستحَب است فرش نمودن مساجد گر چه با حصیر و غیره باشد .
- 6- مستحَب است نماز تحیَّت خواندن هنگام ورود به مساجد .
- 8- مستحَب است با طهارت بودن هنگام ورود به مساجد .
- 9- مستحَب است مُعطر و خوشبو بودن هنگام ورود به مساجد .
- 10- مستحَب است تعهّد کفشها از لوث ها نمودن هنگام ورود به مساجد .
- 11- مستحَب است پیشی گرفتن و سبقت بر مردم هنگام ورود به مساجد .
- 12- مستحَب است عقب ماندن و تأخیر از مردم هنگام خروج از مساجد .
- 13- مستحَب است پای راست را هنگام ورود و پای چپ را هنگام خروج مقدم داشتن .
- 14- مستحَب است قبلهٔ مسجد مُشخص باشد یا محراب داشته باشد .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 68 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مکروهات مساجد

کارهایی که در مساجد مکروه است و شاید برخلاف مرّون باشد اینهاست .

- 1- خرید و فروش و معامله در مسجد مکروه است .
- 2- محلّ عبور و مرور قراردادن مسجد مکروه است .
- 3- آب دهان و بینی انداختن در مسجد مکروه است .
- 4- کشتن شپش و کنه در مسجد مکروه است .

- 5- شعر خواندن به جز منقبت و مرثیه معصومین و موعظه در مسجد مکروه است .
 - 6- خوابیدن در مساجد مکروه است .
 - 7- غذا خوردن در مساجد مکروه است .
 - 8- جستجوی گمشده در مساجد مکروه است .
 - 9- راه دادن اطفال کوچک در مساجد مکروه است .
 - 10- راه دادن مجانین و دیوانگان در مساجد مکروه است .
 - 11- راه دادن حیوانات در مساجد مکروه است .
 - 12- اجرای حدود و تعزیر و قصاص در مساجد مکروه است .
 - 13- محلّ قضاوت و مرافعه قراردادن برای غیر معصوم (ع) در مساجد مکروه است.
 - 14- صنعت کاری نمودن در مساجد مکروه است .
 - 15- عُریان و لُخت شدن در مساجد مکروه است .
 - 16- قصه گوئی و داستان سرائی نمودن در مساجد مکروه است .
 - 17- اسلحه برافراشتن و برهنه نمودن در مساجد مکروه است .
 - 18- بلند ساختن دیوارها و منارها و گلدسته ها مکروه است .
 - 19- با بوی سیر و بوی بد به مسجد رفتن مکروه است .
 - 20- بیرون ساختن باد روده که مبطل وضو است مکروه است .
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 69 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

موارد شکستن نماز

مواردی که می توان نماز را رها نمود و ناتمام گذاشت اینهاست :

- 1- هنگام ورود خطر برجان نماز گذار و برای دفع آن .
- 2- برای نجات دیگری از خطر مرگ .
- 3- برای حفظ عرض و ناموس در معرض خطر .
- 4- برای حفظ و نگهداری مال مُحترَم و مُهمّ نه جزئی .

- 5- برای دفع حیوانات درنده و موزی .
 - 6- برای آدای دین و طلب طلبکار با قدرت و در وسعت وقت .
 - 7- برای تطهیر مسجد از نجاست در وسعت وقت .
 - 8- برای تمکین نمودن زن از شوهر در وسعت وقت .
 - 9- برای کسی که اذان و إقامة را فراموش نموده پیش از رکوع در وسعت وقت .
 - 10- برای کسی که نمازهای نافله و مستحبی می خواند اختیارات می تواند رها کند .
 - 11- برای کسی که فردای نماز می خواند و جماعت برپا می شود و می ترسد بجماعت نرسد .
 - 12- برای کسی که خوف از جا ماندن هنگام حرکت قطار یا هواپیما و غیره دارد.
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 73 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

سُنن ابراهیمی و علامات مؤمن

سُنن هائی که از حضرت ابراهیم خلیل الرَّحمن به جا مانده و مستحَب اند اینهايند :

- 1- خَلق و تراشیدن موی سر .
 - 2- ختنه نمودن .
 - 3- ناخن و سبیل کوتاه کردن .
 - 4- إفشای سلام .
 - 5- إطعام طعام که در پنج مورد تأکید شده است :
- 1- هنگام ازدواج نمودن به ویژه شب عروسی و زفاف.
 - 2- هنگام ختنه نمودن طفل .
 - 3- بازگشت از حج .
 - 4- هنگام تولّد نوزاد .
 - 5- هنگام خرید منزل جدید و انتقال به آن .
- علامت های مؤمن که إستحباب مُؤكّد دارند اینهايند :
- 1- زیارت اربعین سيّد الشهداء عليه السلام .

- 2- سجده نمودن بر ثُربت سَيِّد الشهداء عليه السلام .
 - 3- پنجاه و یک رکعت نماز یومیّه و نافله خواندن در شبانه روز .
 - 4- جهر نمودن به گفتن بسم الله الرَّحمن الرَّحيم در نمازها .
 - 5- اَنگشتر در دست راست نمودن .
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 74 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

تزئینات و انگشترهای مُستحب

مستحبّ است که نگین انگشترهای مؤمن از این جنس باشد:

- 1- نگین عقیق یمانی به هر رنگ و شکل که باشد .
- 2- نگین یاقوت به هر رنگ و شکل که باشد .
- 3- نگین زُمرّد به هر رنگ و شکل که باشد .
- 4- نگین جذع یمانی به هر رنگ و شکل که باشد .
- 5- نگین فیروزه بویژه فیروزه نیشابور و خراسان .
- 6- نگین حدید صینی بویژه آنکه هفت تعویذ بر آن نوشته باشد.
- 7- نگین دُر نجف اشرف که هر نگاه با صلوات به آن ثواب زیارت امیر المؤمنین دارد .
- 8- نگین بُلور و اَلماس .

تزئینات مُستحبّ زن و مرد از این قرارند :

- 1- استعمال عطرهای خوشبو بویژه برای نماز و مساجد .
- 2- شانه کردن موی سر و سوراخ نمودن گوشها .
- 3- روغن مالی موی سر .
- 4- شانه کردن و اصلاح ریش به اندازه یک قبضه برای مردان .
- 5- کوتاه نمودن سییل و ناخن برای مردان .
- 6- سرمه کشیدن به چشم .
- 7- مسواک نمودن دندانها بویژه با چوب مخصوص .

- 8- خضاب نمودن و شستن بدن با حنا و خطمی .
 9- برطرف نمودن موهای زاید بدن .
 10- پوشیدن زیور آلات و طلاجات برای زنان فقط و بر مردان حرام است .
 مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 75 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مُسْتَحَبَّاتِ لِبَاسِ

برای عموم مردان مسلمان مستحَب است پوشیدن این لباسها :

- 1- عمامه بر سر گذاشتن .
- 2- عبا پوشیدن .
- 3- قبا پوشیدن .
- 4- لباسهای سفید پوشیدن .
- 5- لباسهای تمیز و خوشبو پوشیدن .
- 6- لباسهای پنبه ای و کتانی پوشیدن .
- 7- لباسهای خَز پوشیدن .
- 8- لباسهای آبرومند و خوب نه برای شهرت پوشیدن .
- 9- لباسهای پشمینه نپوشیدن مگر برای ضرورت سرما و غیره .
- 10- لباسهای کوتاه برای مردان مستحَب است و بلند برای زنان .
- 11- نعلین چرمی پوشیدن .
- 12- خُفّ و کفشهای پشت پاشنه دار پوشیدن .
- 13- کفش و نعلین سفید و زرد پوشیدن .
- 14- عمامه سفید برای نماز عید پوشیدن و عمامه سیاه نشانه عزای بر امامان پوشیدن سادات .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 76 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

معدورین از روزه

- کسانی که از روزه گرفتن معذور هستند عبارتند از :
- 1- زنان شیرده که روزه برای خود و یا شیرشان ضرر دارد .
 - 2- پیرزن و پیرمردهایی که روزه موجب ضعفشان می شود .
 - 3- زن باردار که وضع حملش نزدیک است .
 - 4- انسان مریض که روزه برایش مُضر است .
 - 5- شخص مسافر با شرایط آن .
 - 6- کسی که داء العطش و تشنگی شدید دارد .
 - 7- کسی که روزه برایش مشقّت فرسا دارد که او را از پای درآورد .
 - 8- کسی که از باب تقیّه ناچار است روزه را بخورد .
- و برای چند دسته مستحّب است تأدباً إمساک نمایند گرچه روزه نیستند :
- 1- نابالغ که در روز بالغ شود .
 - 2- زن حائض و نُفسآء که پاک شوند .
 - 3- دیوانه که عاقل شود .
 - 4- بیهوش که بیهوش آید .
 - 5- کافری که مسلمان گردد در روز .
 - 6- مریض که خوب شود و بهبودی یابد .
 - 7- مسافر که بخانه اش بر گردد .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 88 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

موارد وجوب خُمس

- چیزهایی که خُمس به آنها تعلّق می گیرد از قرار ذیل هستند :
- 1- معادنی که ارزش آنها بیست مثقال ۱۸ نخودی طلا و بیشتر هستند.
 - 2- گنج هایی که ارزش آنها بیست مثقال ۱۸ نخودی طلا و بیشتر هستند.
 - 3- غواصی و بیرون آوردن چیزهای قیمتی از زیر آب با فرو رفتن که به اندازه یک مثقال به بالا باشد .

- 4- منفعت کسب تجارت و زراعت و صنعت و کارمزد و سایر درآمدها پس از مؤنه سال .
 - 5- زائد بر مؤنه گرچه از خمس ها و زکات ها و صدقه ها و بخشش ها باشد .
 - 6- غنیمت جنگ که به امر امام یا نائب او باشد جهاد یا دفاع .
 - 7- هبه و جازیه و هدیه مهم معتناب ها .
 - 8- زمینی که کافر از مسلمان بخرد باید خمسش را بپردازد .
 - 9- مال حلال مخلوط به حرام که مجهول المقدار و مجهول المالك باشد .
 - 10- تملک هر عین مال غیرمخمس از ممتنع از خمس گرچه بارث باشد .
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 94 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مُستَحَقِّینِ خُمُس

کسانی که باید خمس به آنها داده شود و سهم دارند اینهاست :

- 1- سهم الله عزّ و جلّ .
 - 2- سهم الرّسول (ص) .
 - 3- سهم ذوی القربی و أهل بیت (ع) .
- این سه سهم را باید به امام زمان (ع) تقدیم نمود ، و در زمان غیبت به نوّاب عام آن حضرت داده شود و آنان به مصرف سادات و ترویج دین که رضایت آن حضرت در آن إحراز گردد باید مصرف نمایند .
- 4- سهم ایتام از سادات که فقیرند به مقدار مؤنه سالشان .
 - 5- سهم فقرای از سادات که مؤنه سال را ندارند به همان اندازه .
 - 6- سهم ابن السّبیل از سادات که در سفر و مانده و فقیر شده که به وطن برسد .
- این سه سهم سادات را یا به مجتهد و یا با اجازه او به آنان باید رساند .
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 94 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

معادنی که به آنها خمس تعلق می گیرد

اگر هر يك از اين معدن ها به حدّ نصاب برسند بايد پس از مؤنّه إخراج آن خمس داده شود :

1- طلا. 2- نقره. 3- آهن و مُشتقّات آن. 4- نطف. 5- كبريت. 6- قير. 7- زاج. 8- فوسفات. 9- آلومينيوم. 10- مس. 11- زبرجد-زمرّد. 12- عقيق. 13- فيروزه. 14- ياقوت. 15- جيوه. 16- سُرَب. 17- نمك. 18- آهك. 19- نوره. 20- گچ. 21- سيمان. 22- گل أرمنى. 23- سنگ مرمر. 24- سنگ تسبيح پاد زهر = شاه مقصود. 25- گل خاور و سرشور. 26- ذغال سنگ. 27- سنگ سُرْمه. 28- سنگ آسياب. 29- گاز نطف. 30- ألماس. 31- موميا.

مرجع : [دانلود نسخه چاپي صفحه 95 مشاهده نسخه كتاب مجازي](#)

انفال

أنفال و چيزهائى كه ملك إمام زمان (ع) است اينهايند :

- 1- فيئى كه هر ملك و زمينى كه كقار بى جنگ و جهاد تسليم كنند .
- 2- قلّه كوههاى دنيا .
- 3- ساحل درياهاى دنيا.
- 4- تمامى درّه هاى دنيا .
- 5- جنگلها و نيزارهاى دنيا.
- 6- تمامى زمينهاى موات چه بالأصل يا بالعرض موات باشد .
- 7- مختصّات پادشاهان و سلاطين و رؤساي جمهور و رهبران ممالك .
- 8- غنائم هر جنگى كه بى إذن إمام باشد.
- 9- غنيمت ممتاز از غنائم جهادى كه به أمر إمام است مانند كنيز زيبا و اسب و أسلحه على .
- 10- معادنى كه از زمين هاى ملك إمام وأنفال و فيئى بى إذن إمام استخراج مى شود .
- 11- ارث كسى كه وارثى جز إمام ندارد .
- 12- ديّه مقتولى كه جز إمام ولىّ دم ندارد.
- 13- فدك حضرت صديقه زهرا و موقوفات دُرّى أميرالمؤمنين و سائر أئمّه (ع) .
- 14- حجره پيامبر و خانه اش كه حرم آن حضرتست و حرماى مُطهره سائر أئمّه (ع) .
- 15- مواريث إمامت و نبوّت مانند خاتم سليمان(ع) و عصا موسى (ع) و غيره .
- 16- گنج كعبه مقدّسه و خزانه أعتاب مقدّسه .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 96 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

راه شناخت سادات

از چند راه میتوان یکی از سادات را شناخت :

- 1- شجره نسب صحیح و معتبر داشته باشد .
- 2- علم به نسب او شفاهاً نسلأ بعد نسل باشد .
- 3- دو شاهد عادل برسیادتش شهادت دهند .
- 4- در شهر خودش شهرت به سیادت داشته باشد .
- 5- ادعای سیادتش را حاکم شرع نسابه امضا کند .
- 6- امام معصوم او را سید بخواند .
- 7- با امتحانی که در بعض بلاد مسلمین از سید شده است ثابت شده باشد مانند آتش بدست گرفتن وغیره.

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 97 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

چیزهایی که خمس ندارد

به این اموال خمس تعلّق نمی گیرد :

- 1- جهیزیه زنان در ازدواجشان .
- 2- مهریه زنان که به عقد مالک می شوند .
- 3- هبه جزئی و هدیه کوچک .
- 4- ارث از غیر مانع خمس .
- 5- مؤنه متعارف درضمن سال شرعی خوراک و پوشاک و اثاث و مسکن و غیره .
- 6- نفقه کسی که واجب النفقه دیگری است .
- 7- خوردنی هایی که از خانه کسانی که در قرآن تجویز شده اند خورده شود .
- 8- مالی که از کافر و کسی که معتقد به خمس نیست بدست آید .

- 9- لقطه ای که باید از طرف صاحبش تصدق گردد یا تملک شود .
 - 10- گنجی که به حدّ نصاب نرسد لیکن از ارباح شمرده می شود .
 - 11- معدنی که به حدّ نصاب نرسد از ارباح شمرده می شود .
 - 12- غوصی که کمتر از یک مثقال طلا باشد از ارباح شمرده می شود.
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 98 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

کسانی که ممنوع از خُمسند

به چند دسته از سادات نمی شود خُمس داد از این قبیل :

- 1- کسی که اصلاً سیّد هاشمی نیست گرچه به او سیّد گفته می شود.
- 2- کسی که از طرف مادر هاشمی است لیکن از پدر هاشمی نیست .
- 3- سیّدی که غنی و ثروتمند است .
- 4- سیّدی که متجاهر به کبیره و فسق است.
- 5- سیّدی که متجاهر نیست لیکن در حرام آنرا مصرف می کند .
- 6- سیّدی که تارک الصلاة است عمداً .
- 7- سیّدی که شیعه نیست و مخالف است .
- 8- سیّدی که اسماعیلی یا فطحی یا واقفی یا بهائی است .
- 9- سیّدی که مُنکر خُمس آل محمّد مانند عباسی ها می باشد .
- 10- سیّدی که واجب النفقه دیگری است و خرجش را می دهد مانند زن انسان .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 98 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

اقسام سادات

سادات هاشمی که از پدر نسبشان به هاشم می رسد چند قسم اند :

- 1- سادات طالبی که عقیلی و جعفری هستند مانند اولاد مسلم (ع) و زینب (ع).
- 2- سادات علوی که از اولاد محمد حنفیه یا ابوالفضل هستند وغیره .

- 3- سادات فاطمی که از اولاد حسنین وسایر ائمه (ع) هستند .
- 4- سادات حسنی که از اولاد امام حسن مجتبی (ع) می باشند .
- 5- سادات حُسینی که از اولاد امام حُسین (ع) و زین العابدین (ع) می باشند .
- 6- سادات موسوی که از اولاد موسی بن جعفر (ع) می باشند .
- 7- سادات رضوی که از اولاد موسی مبرقع فرزند حضرت جواد (ع) می باشند.
- 8- سادات زیدی که از اولاد زید بن علی بن الحسین (ع) می باشند.
- 9- سادات عبّاسی که از اولاد عبّاس بن عبدالمطلب هستند.
- 10- سادات طباطبائی که حسنی هستند و از اولاد طباطبا فرزند حسن مُثَنّی می باشند .

تذکر: نسب مبارک حضرت آیت الله میلانی قدّس سره به سید حسین مدنی می رسد که پس از بیست و شش پشت به حضرت امام زین العابدین می رسد و شریف سید حسین [جدّ نَجْمشان] از شرفای حسینی که امرای مدینه بودند می باشند که به میلان آمد و سر سلسله سادات حسینی میلانی شد که در کربلا و نجف و تبریز و تهران و مشهد شهرت دارند.

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 100 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

کسانی که ثواب اقسام جهاد دارند

کسانی که ثواب مجاهد دارند و اجر شهید میبرند اینهايند :

- 1- مُرابطی که برای جهاد یا دفاع آماده ایستاده و سنگر گرفته ثواب مجاهد دارد .
- 2- کسیکه بتحصيل علوم دینی و تفقه اِشتغال دارد ثواب مجاهد دارد .
- 3- کسیکه سخن حقّ در مقابل سلطان جائر بگوید و هر حاکم ظالمی ثواب مجاهد دارد .
- 4- کسیکه در راه خدا و حجّ خانه خدا بمیرد ثواب مجاهد دارد .
- 5- کسیکه در راه تحصیل قوت عیالش بزحمت افتد و مشقّت یابد ثواب مجاهد دارد .
- 6- کسیکه در راه خدا و ولایت محمّد وآل محمّد بمیرد اجر شهید میبرد و ثواب مجاهد دارد .
- 7- کسیکه در راه خدا و تبلیغ دین و مذهب شیعه بمیرد اجر شهید میبرد و ثواب مجاهد دارد .
- 8- کسیکه در راه خدا و در حال تقیّه شدید بمیرد اجر شهید میبرد و ثواب مجاهد دارد .
- 9- کسیکه در زیر آوار بمیرد ثواب شهید میبرد .

- 10- کسیکه در آب غرق شود ثواب شهید میبرد .
- 11- کسیکه در آتش بسوزد ثواب شهید میبرد .
- 12- کسیکه در زایمان و نفاس بمیرد ثواب شهید میبرد .
- 13- کسیکه مظلوم و بیگناه کشته شود ثواب شهید میبرد .
- 14- کسیکه بی نیت اقتدا با مخالفین در نماز جماعت شرکت کند مانند مُجاهد فی سبیل الله است .
- 15- فقیه و عالمی که با قلم خود احکام الهی را بمردم میرساند که پیامبر (ص) فرموده اند (مداؤ العلماء أفضل من دمآء الشهداء) ثوابش بیش از شهداست .
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 120 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

شرایط امر به معروف و نهی از منکر

شرایط واجب شدن امر بمعروف و نهی از منکر در مراتب بالاتر از قلب اینهاست :

- 1- در امر و نهی مفسده و ضرری به خود و دیگران نرسد مگر آنکه تحمل ضرر واجب شود .
- 2- مرتکب خلاف جاهل بمعروف و منکر و حکم آن نباشد لذا اول باید به او فهماند .
- 3- خود شخص امر کننده و نهی کننده هم جاهل به احکام مربوطه نباشد تا به اشتباه نیافتد .
- 4- احتمال تأثیر در امر و نهی باشد نه آنکه علم داشته باشد که اثر نمیکند گرچه احتمال ضعیف باشد .
- 5- مرتکب خلاف شرعاً معذور نباشد مانند کسیکه مُضطر بخوردن میته است و یا ترك روزه .
- 6- امر کننده و نهی کننده خودش مأمور بتقیّه و سکوت نباشد پس مخالفت تقیه نمودن حرام است .
- 7- مرتکب خلاف اصرار بر آن داشته باشد نه آنکه توبه نموده باشد و پشیمان شده .
- 8- مرتکب خلاف تجاهر بترک معروف و انجام منکر نماید نه آنکه مخفیانه مرتکب باشد مگر نهی از قتل .
- 9- امر و نهی موجب اصرار و عناد مرتکب خلاف و افزونی گناه نشود.
- 10- خود امر کننده و نهی کننده عمل بمعروف و ترک منکر بنماید که شرط قبول و تأثیرست گرچه شرط وجوب نیست و حضرت رسول اکرم(ص) لعن فرموده اند کسانی را که امر بمعروف مینمایند

لیکن خودشان به آن عمل نمیکنند و نهی از منکر مینمایند و خودشان مرتکب آن میشوند (لعن الله الامرین بالمعروف ألتارکین له و التّاهین عن المُنکر العّاملین به) .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 126](#) [مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مراتب امر به معروف و نهی از منکر

امر بمعروف و نهی از منکر دارای مراتب است که با تأثیر مراتب اول نوبت بمراتب بالاتر نمیرسد :

- 1- مرتبه قلبی ، که در دل باید معروف را بخواهد و از منکر متنفر باشد .
- 2- مرتبه چهره ، که در قیافه و چهره با اُخْم و درهم کشیدن و روی برگرداندن بفهماند .
- 3- مرتبه زبانی ، که با گفتار امر بمعروف نماید و از منکر نهی کند.
- 4- مرتبه دست ، که با زدن و ضرب و ایلام اگر متوقّف بر آن باشد بویژه تأدیب پدر و معلّم .
- 5- مرتبه جرح ، که مجروح و زخمی نماید با اجازه حاکم شرع در صورت لزوم .
- 6- مرتبه غضب، که ضرورت باشد تصرّف نمودن در اموال واجناس مرتکب خلاف با اذن حاکم .
- 7- مرتبه قتل ، که حفظ دین و نفی فساد و بدعت و ضلالت متوقّف بر کشتن مرتکب خلاف با اذن حاکم باشد .
- 8- مرتبه فداکاری ، که فدا نمودن جان خود برای اسلام و قرآن و امام زمان در صورت لزوم آن .
- 9- مرتبه تقیّه ، که مصلحت اسلام یا مصلحت مسلمانان یا مصلحت اهم دیگری آنرا واجب گرداند مانند خوردن روزه امام صادق (ع) با تقیّه از منصور عباسی یا امرنمودن موسی بن جعفر (ع) علی بن یقطین را به وضوی معکوس یا قبول نمودن امام رضا علیه السلام ولایت عهدی مأمون را و تقیّه نمودن در مورد لزوم فرار از تکلیف نیست بلکه مخالفت آن ترک تکلیف شرعی است و حضرت امام صادق(ع) رئیس مذهب ما فرموده اند :

(التقیّة دینی و دین آبائی من لاتقیّه له لا دین له) .

امّا درجائی که باید تقیّه نکرد بعلت ترس و وحشت و ضعف نفس بنام تقیّه ترک وظیفه امر بمعروف و نهی از منکر نمودن گناه بزرگیست نابخشودنی .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 127](#) [مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

انواع معروف

- بعض امور كه معروف اند ومیتوان امر به آن نمود اینهايند :
- 1- توبه از گناه = وتوبوا إلى الله توبَةً نصوحاً ، إن الله يحبّ التوّابين =
 - 2- توکل بر خدا = و علي الله فليتوكلّ المؤمنون =
 - 3- حسن ظنّ بخدا = أحسنوا الظنّ برّبكم فانه عند حسن ظن عنده به =
 - 4- صبر برطاعت = و اصبروا وصابروا ، إنّما يوفّي الصّابرون أجرهم بغير حساب =
 - 5- صبر از معصيت = الّذين يجتنبون كبائرالإثم و الفواحش ما ظهر منها و ما بطن =
 - 6- صبر برمصيبت = الّذين إذا أصابتهم مصيبة قالوا إنا لله و انا اليه راجعون أولئك عليهم صلوات من ربّهم و رحمة =
 - 7- حلم و بردبارى = لا يكون الرّجل عابداً حتى يكون حليماً ، كاد الحليم أن يكون نبياً =
 - 8- جود و سخا = الّذين ينفقون أموالهم في سبيل الله أولئك اعظم درجةً عند الله =
 - 9- تواضع و فروتنى = من تواضع لله رفعه الله =
 - 10- مروّت و إنصاف = سيّد الأعمال إنصاف النّاس من نفسك =
 - 11- سترعيب و پرده پوشى = إن الله يحبّ الساترين =
 - 12- زهد و قناعت = من زهد في الدّنيا أثبت الله الحكمة في قلبه =
 - 13- عفتّ فرج و شكّم = إنّما شيعه جعفر من عفّ بطنه وفرجه =
 - 14- عفو و إغماض = و الكاظمين الغيظ و العافين عن النّاس والله يحبّ المحسنين =
 - 15- طلب علم و دانش = طلب العلم فريضة على كلّ مسلم و مُسلمه =
 - 16- سفارش بحقّ و العصر إن الإنسان لفي خسر الا الّذين آمنوا و عملوا الصالحات وتواصوا بالحقّ وتواصوا بالصّبر =
 - 17- قضای حوائج مؤمن = من قضى لأخيه المؤمن حاجةً قضى الله تعالى له ١٠٠٠٠٠٠ حاجه أهونها الجنّة =
 - 18- خدمت بخلق خير النّاس من نفع النّاس =
 - 19- وفای بعهد = و الموفون بعهدهم إذا عاهدوا =
 - 20- إقتصاد درمعيشت = و لا تجعل يدك مغلولةً إلى عنقك و لا تبسطها كلّ البسط =
 - 21- دورى از فتنه = كن فى الفتنة كابن اللبّون لاظهر فيركب و لا بطن فيحلب =
 - 22- إيثار = و يؤثرون على أنفُسهم و لو كان بهم خصاصة الخ =

حقوقهای واجب

- 1- حقّ پیامبر و امام معصوم (ص) که بر تمامی امتّ مسلمان واجب است که طاعت کامل و پیروی از آنانست .
- 2- حقّ پدر و مادر که بر فرزندان است که جلب رضایت آنان است و عاق نشدن .
- 3- حقّ علما و فقها که بر مردم است که آنها را به پیشوائی و رهبری بپذیرند و قدردان باشند .
- 4- حقّ معلّمان و استادان که بر شاگردان است احترام آنان و قدردانی از زحماتشان .
- 5- حقّ خویشاوندان و أرحام که بر همه واجب است که نیکی و محبّت و صلّه و پیوند خویشاوندی و حرام است قطع رحم .
- 6- حقّ همسایگان که باید از اذیت و آزار آنان پرهیز نمود و اذیت آنان را تحمّل نمود و به آنان محبت کرد.
- 7- حقّ دوستان و رفقا که با آنان حُسن معاشرت و صفا و وفا و ایثار و خدمت و فداکاری نماید .
- 8- حقّ مردم مؤمن که آنچه را که برای خود می پسندیم برای آنان هم بپسندیم و آنچه نپسندیم برای آنان هم نپسندیم .
- 9- حقّ فرزند بر پدر که نام خوب برایش انتخاب کند و به او قرآن و شنا و اسب سواری و تیراندازی بیاموزد .
- 10- حقّ والی بر رعیت که انصاف دهند و نافرمانی نکنند و حرمت او را نگهدارند .
- 11- حقّ رعیت بر والی که باید مصالح آنان را چه دنیوی چه آخروی در نظر بدارد و به عدالت رفتار نماید .
- 12- حقّ زن بر شوهر که نفقه غذا و لباس و مسکن و هم خوابی و خوش رفتاریست .
- 13- حقّ شوهر بر زن که تمکین نمودن از او هر وقت بخواهد و مطیع او بودن و ناشزه نشدن .
- 14- حقّ مُستشیر بر مُشیر که در مشورت خیانت نکند و مُستشیر هم به رأی مشاور عمل کند
- 15- حقّ إمام جماعت که بر مأمومین واجب است حمایت و دفاع از او و انجام و برآوردن حوائجش .
- 16- حقّ پیرمردان و ریش سفیدان که بر جوانان است که آنان را توقیر و احترام نمایند و نیازارند .
- 17- حقّ زیردستان و کارگران که بر اربابان و صاحبکاران است که با رفق و مدارا و مهربانی با آنان رفتار نمایند.

- 18- حقّ سائلان و محتاجان که لازمست مساعدت نمودن و کمک و دستگیری از آنان .
- 19- حقّ صاحبان مَنّت که در حقّ انسان لطف و محبتی نموده اند باید شکرگزار و قدردان بود و تلافی کرد.
- 20- حقّ واعظان و ناصحان که بر شنوندگان لازمست پذیرفتن از آنان و عمل نمودن بوعظ و إرشادشان .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 130 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

موارد حُرمت و کراهت سلام

- 1- سلام نمودن بر مشرکان حرام است.
- 2- سلام نمودن بر یهودیان حرام است .
- 3- سلام نمودن بر مسیحیان حرام است.
- 4- سلام نمودن بر مجوسیان حرام است.
- 5- سلام نمودن بر بُت پرستان حرام است.
- 6- سلام نمودن بر ملحدان و بی دینان حرام است.
- 7- سلام نمودن بر ناصبیان و غلات حرام است .
- 8- مکروه است سلام نمودن بر شرابخوار .
- 9- مکروه است سلام نمودن بر قمارباز که به هروسيله بُرد و باخت میکند .
- 10- مکروه است سلام نمودن بر رباخوار .
- 11- مکروه است سلام نمودن بر آوازه خوان و مطرب و تار و موزیک زن .
- 12- مکروه است سلام نمودن بر عشّار و باج گیر و مُفت خور به زور.
- 13- مکروه است سلام نمودن بر شاعری که زنان محصنه را قذف نماید.
- 14- مکروه است سلام نمودن بر مُخنّت و لوطی و کسانی که مفعول انداز ذکور و مردان .
- 15- مکروه است سلام نمودن بر فاسق متجاهر بفسق و گناه کبیره .
- 16- مکروه است سلام نمودن بر ظالمان و طاغوتان و ستمکاران و پیروانشان .
- 17- مکروه است سلام نمودن بر متکبّر خود خواه و هر سرکش یاغی و خودخواه .

- 18- مکروه است سلام نمودن بر کسی که در بیت الخلا مییاشد و مشغول تخلیه است .
 19- مکروه است سلام نمودن بر کسی که در حمام است ، ظاهراً گرمابه عمومی مقصود است
 20- مکروه است سلام نمودن بر کسی که به نماز ایستاده است .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 132 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

چله های مشروع

- چله هایی که فقها نقل نموده اند که بر حسب تسامح در أدله سنن است اینهايند :
- 1- کسیکه چهل روز حلال بخورد قلبش نورانی گردد .
 - 2- کسیکه چهل شب سوره واقعه بخواند فقیر نگردد .
 - 3- کسیکه چهل روز دعای عهد با امام زمان را بخواند از یاورانشان گردد .
 - 4- کسیکه چهل روز روزه بگیرد از آتش جهنم ایمن گردد.
 - 5- کسیکه چهل شب جمعه زیارت امام حسین مشرف شود حوائجش برآورده شود.
 - 6- کسیکه چهل چهارشنبه بمسجد سهله یا جمکران رود بتشرّف نائل گردد .
 - 7- کسیکه چهل روز زیارت عاشورا بخواند حاجتش برآورده شود .
 - 8- کسیکه چهل روز سویق بخورد شانۀ هایش پُراز قوت گردد .
 - 9- کسیکه حلیم بخورد تا چهل روز، نشاط برعبادت داشته باشد .
 - 10- کسیکه صبح جمعه آنار بخورد تا چهل روز، از وسوسه شیطان نجات یابد و دلش نورانی گردد.
 - 11- کسیکه روغن زیتون بخورد و بخودش بمالد تا چهل روز شیطان از او دور شود .
 - 12- کسیکه برای چهل مؤمن در قنوت وتر آمرزش طلبد خدا او را بیامرزد .
 - 13- کسیکه چهل مؤمن برایش شهادت دهند اللهم لا تعلم منه إلا خیرا آمرزیده شود .
 - 14- کسیکه چهل روز نمازهایش را بجماعت بخواند دلش نورانی گردد و حکمت از زبانش جاری شود .
 - 15- کسیکه چهل شب در قنوت نماز وتر صد مرتبه استغفار کند نام او را در لیست مستغفرین بالأسحار نویسند.

آلبته آثاری که ذکر شده است از باب مُقتضی عمل است که مشروط بر نبودن مانع است پس اگر پس از چلّه نتیجه حاصل نشد مانعی در کار بوده است و اصولاً اساس قبولی هر عملی تقوای حقیقی است که = **إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ** =

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 134](#) [مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

اقسام تولّی و تبرّی

تولّی و تبرّی که اساس ایمان است دارای اقسام و مراتبی است از این قرار :

- 1- إطاعت از خدا و کتاب خدا قرآن مجید و تمسّک به آن و به احکام آن .
- 2- إطاعت و پیروی از رسول خدا حضرت محمّد بن عبدالله (ص) و دوستی او و إحيای سنّت آن حضرت .
- 3- إطاعت از اولوا الأمر معصومین و اهل بیت پیامبر (ص) بویژه امام زمان (ع) و سنّت آنان .
- 4- إطاعت از فقهاء و مجتهدین جامع الشرائط نواب عامّ امام زمان (ع) .
- 5- مخالفت و نافرمانی با شیاطین و إبلیس لعین و وسوسه هایش .
- 6- مخالفت و دشمنی و مبارزه با پیروان شیطان و شیاطین جنّ و انس .
- 7- محبّت و دوستی قلبی با خدا و دوستان خدا و مقربان درگاهش .
- 8- بغض و دشمنی قلبی نسبت به دشمنان خدا و دشمنان دوستان خدا .
- 9- إقرار زبانی و شهادت به محبّت و طاعت خدا و دوستان خدا .
- 10- إقرار زبانی و شهادت ببراءت و بغض و عدوات با دشمنان خدا و دشمنان اولیایش .
- 11- تعظیم شعائر دینی و مذهبی و إعلام و إعلان محبّت و ولایت اولیای خدا .
- 12- إعلان و إعلام براءت و بیزاری عملاً به هر نحو ممکن از دشمنان خدا و رسول و اهل بیتش (ع) .
- 13- رکون نمودن بظالم و ستمکار بلکه مُقاطعه ظالمان و دشمنان خدا و رسول و اهل بیتش (ع) .
- 14- همکاری و یاری نمودن مظلومان و دفاع از حقّشان و نُصرت مؤمنان و پیروان حقّ .
- 15- دعا برای تعجیل فرج آل محمّد و ظهور حضرت ولیّ عصر مهدی (ع) و قیام دولت حقّ .

16- سعی و کوشش و جهاد برای زمینه سازی و تمهید و آمادگی برای انقلاب جهانی آن حضرت و بهترین زمینه سازی خودسازی است که هر فرد خود را برای سربازی و خدمتگذاری آماده سازد و از هر حیث تقوی و پرهیزکاری را مراعات نماید و جهاد با نفس بنماید .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 138 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

اولیای خدا

- 1- سرور کائنات و اشرف انبیاء حضرت خاتم الانبیاء رسول اکرم(ص) .
- 2- اهل بیت طیبین طاهرین معصومین خاندان رسول اکرم (ص) .
- 3- آل محمد و خویشاوندان نزدیک و پاک رسول الله و اهل بیت معصومین علیهم السلام .
- 4- صحابه برگزیده و راستین رسول الله مانند سلمان و ابوذر و مقداد و عمّار رضوان الله علیهم .
- 5- سایر انبیای خدا و پیامبران معصوم از حضرت آدم تا عیسی علیهم السلام .
- 6- تمامی اوصیای پیامبران و جانشینان پاک و اصحاب و یارانشان.
- 7- اصحاب و یاران و حواریین و شاگردان برگزیده امامان معصوم (ع) .
- 8- شهداء و صدیقین از حضرت هابیل تا شهدای در پیشگاه امام زمان علیه السلام .
- 9- تمامی ملائکه مقربین سلام الله علیهم اجمعین بویژه جبرئیل و میکائیل و اسرافیل و عزرائیل (ع) .
- 10- تمامی علمای دین و فقهاء عظام شریعت سیدالمرسلین از صدر اسلام تا به امروز .
- 11- تمامی عباد الله صالحین از مؤمنات و مؤمنین از صدر عالم تا انتهای عالم .
- 12- تمامی توابین و مستبصرین که راه حق و حقیقت را برگمراهی برگزیدند و هدایت یافتند .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 139 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

دشمنان خدا

- 1- ابلیس لعین و شیاطین جنّ و انس لعنة الله علیهم .
- 2- فرعونیان و نمرودیان و کفار و مشرکین لعنة الله علیهم .

- 3- تمامی قاتلان پیامبران و دشمنانشان لعنة الله عليهم .
- 4- تمامی دشمنان پیامبر اکرم (ص) و مخالفشان لعنة الله عليهم.
- 5- دشمنان و ظالمان حضرت صدیقۀ زهرا (ع) و غاصبان حقشان لعنة الله عليهم .
- 6- تمامی دشمنان و مبغضان امیرالمؤمنین از ناکثین و قاسطین و مارقین و ناصبیا لعنة الله عليهم .
- 7- دشمنان و ظالمان حضرت امام حسن مجتبی (ع) و خادلان لعنة الله عليهم .
- 8- قاتلان و ظالمان حضرت امام حسین (ع) و یاران مظلومش لعنة الله عليهم .
- 9- دشمنان و قاتلان سایر امامان معصوم ما لعنة الله عليهم .
- 10- تمامی ستمکاران و جنایتکاران و ظالمان و طاغوتان در هر زمان لعنة الله عليهم .
- 11- همه بدعت گذاران در دین و گمراه کنندگان مسلمانان لعنة الله عليهم .
- 12- تمامی دشمنان امام زمان و مخالفان آن حضرت و منکرانشان لعنة الله عليهم .
- 13- تمامی مخالفان اهل بیت و شیعیان آنان و دشمنانشان بویژه بنی امیّه و بنی العباس لعنة الله عليهم .
- 14- تمامی استثمارگران و استثمارگران مسلمانان و ممالک اسلامی و قدرتهای ضدّ دین و احزابشان چه احزاب شرقی و دست چپی و یا احزاب دست راستی و غربی که متأسفانه در ممالک اسلامی رخنه نموده اند و عدّه ای نادان و ساده لوح مسلمان را فریب داده اند.
- اولئک حزب الشیطان - تمامی آنان احزاب شیطان هستند .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 139 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مُزدهای حرام

- 1- مزد گرفتن برانجام واجبات عینی که به خود شخص تعلّق یافته حرام است .
- 2- مزد گرفتن برانجام واجبات کفائی عبادی به خود شخص تعلّق یافته حرام است .
- 3- مزد گرفتن برانجام قضاوت شرعی حرام است .
- 4- مزد گرفتن برآذان گفتن حرام است .
- 5- مزد گرفتن بر آواز خوانی و غنا حرام است .
- 6- مزد گرفتن بر زنا دادن حرام است .

- 7- مزد گرفتن برلواط نمودن حرام است .
- 8- مزد گرفتن برتجسس حرام حرام است .
- 9- مزد گرفتن بر قیادت و دو نفر را بحرام بهم رساندن حرام است .
- 10- مزد گرفتن بر سحر و جادو و شعبده و چشم بندی نمودن حرام است .
- 11- مزد گرفتن بر إعانت نمودن ظالمان در ظلمشان حرام است .
- 12- مزد گرفتن بر قتل و جرح بیگناه حرام است .
- 13- مزد گرفتن بر عزاداری حرام و نُوح به باطل حرام است .
- 14- مزد گرفتن بر هجو مؤمنین و دشنام آنان و غزل سرائی در وصف ناموس و عرض مسلمانان حرام است .
- 15- مزد گرفتن بر شهادت و گواهی زور و دروغ حرام است.
- 16- مزد گرفتن بر قذف مؤمن بیگناه و تهمت زدن به او حرام است .
- 17- مزد گرفتن بر حمل و نقل و ساختن شراب و آجود مُخمر حرام است .
- 18- مزد گرفتن بر نبش حرام قبور مؤمنان حرام است .
- 19- مزد گرفتن بر ساختن آلات لهو و صلیبها و مجسمه ها حرام است .
- 20- مزد گرفتن بر اسقاط جنین و نطفه مسلمان حرام است.

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 154 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

کسبهای مکروه

معاملات و کسب هائی که کراهت دارند اینهاست :

- 1- زرگری که از ربا و حرام ایمن نیست .
- 2- دلالی که غالباً خلاف واقع و مبالغه از او شنیده میشود .
- 3- کفن فروشی که راه ارتزاقش به آن منحصر باشد و آرزوی مرگ مردم را دارد .
- 4- قصابی و کشتار حیوانات که موجب قساوت دل است .
- 5- گندم و جو و آرد فروشی که در معرض احتکار آنهاست .
- 6- معامله بالثیمان و اطفال و پست فطرتان .

- 7- سوم و داخل شدن در معامله دیگری با دیگری .
 - 8- خرید و فروش بین الطلوعین از اذان صبح تا طلوع آفتاب .
 - 9- خرید و فروش کنیزان و غلامان و بردگان .
 - 10- ملک فروشی به ویژه فروش خانه مسکونی منحصر به فرد .
 - 11- استقبال تجّار در خارج از شهر پیش از ورودشان به شهر .
 - 12- کارهای پست و خوارکننده مانند مُقتی گری و نقل نجاسات و قاذورات .
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 155 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

حلال های مجّانی

- 1- هدیه ها و هبه ها و جائزه ها .
- 2- جُعّاله ها که در مقابل انجام مقصودی قرار داده شود .
- 3- صدقات عمومی و زکوات و اخماس برای مُستحقّین آنها .
- 4- موقوفات عمومی که برای همه مردم وقف شده .
- 5- اموال شخص محارب با حُکم حاکم مباح می شود .
- 6- گنجینه ای که صاحب ندارد برای یابنده حلال است .
- 7- لقطه ای که قیمتش بیش از یک مثقال نقره نیست تملّکش جایز است .
- 8- گوسفند گمشده در بیابان که صاحبی ندارد میتوان تملّک نمود .
- 9- چهارپایانی که صاحبانشان رهایشان نموده اند میتوان تملّک نمود .
- 10- خوردن میوه های افتاده از درختان برای عابران بلکه مقدار کمی از میوه درختها هم .
- 11- نفقه کسانی که واجب النفقه دیگری هستند حقّشان است .
- 12- خوردن در خانه هائی که در قرآن نامبرده شده از ارحام و اصدقاء .
- 13- میراث ها برای ورثه که حلالند مگر در موارد عدم توارث .
- 14- دیات شرعی که بدل از قصاص گرفته می شود .
- 15- مهریه ها برای زنان که به عقد صحیح باشد .

- 16- حیوۀ پسر آرشد که لباس و عصا و انگشتر پدر است و مانند آن .
 - 17- آب های عمومی که برای همه مردم مباح هستند .
 - 18- هیزم های بیابان ها که برای همه مردم مباح هستند .
 - 19- مراتع و علوفه های عمومی که برای همه مردم مباح هستند.
 - 20- حیوانات وحشی شکاری که برای همه مردم مباح هستند .
 - 21- پرندگان آزاد آسمان که برای همه مردم مباح هستند .
 - 22- حیوانات دریائی و جواهرات دریا که برای همه مردم مباح هستند .
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 172 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

انواع حریم زمین

زمینهایی که بصورتی إحیا می شوند پس از إحیا شدنشان دارای حریم معتبر هستند از این قرارند :

- 1- خانه مسکونی و منزل که حریمش راه ورود و خروج و برف اندازش و خاک انداز آن .
- 2- حریم نهر و جوی دو حاشیۀ آن به مقدار عبور از دو طرف آن .
- 3- حریم چاه به مقدار ایستادن برای آب کشیدن یا نصب موتور و حیوان و تا صد متر نمی شود چاه دیگر کند.
- 4- حریم چشمه و قنات و آب انبار به مقدار استفاده آشامیدن و برداشتن آب و تا پانصد متر نباید قناتی کند .
- 5- حریم باغ و بوستان پشت دیوارهایش به اندازه ای که بتوان گل و گچ و آجر به جهت تعمیر و ترمیم انداختن .
- 6- حریم دهکده و قلعه و شهرک و هر جائی که مسکن جماعتی است از این قرار است :
 - 1- مقدار خانه های مسکونی اهل آن دهکده و قلعه .
 - 2- مکان تغسیل و دفن امواتشان .
 - 3- مکان إجتماع و مجالس و گردهم آیی آنان .
 - 4- مکان عبادت و نماز جماعت و مسجدشان .
 - 5- مکان مجالس مذهبی و عزاداری و تکیه و حُسینیۀ شان .

- 6- مکان نگاهداری چارپایان و دام هایشان .
- 7- مکان جمع آوری هیزم و سوختشان .
- 8- امکان پذیرائی میهمانان و واردین بر آنان .
- 9- مکان چراگاه دامها و حیواناتشان .
- 10- مکان جمع آوری محصولات و خرمن هایشان .
- 11- مکان نگاهداری گندم و جو و سیلویشان .
- 12- مکان جمع آوری قاذورات و کود زمین و کشتشان .
- 13- مکان بازی و تفریحگاه بچه هایشان .
- 14- مکان بارانداز و فروش محصولات و میدان بارشان .
- 15- مکان حمام و شستن خودشان .
- 16- مکان مکتب خانه یا مدرسه فرزندانشان .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 186 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

حق های مشروع و نامشروع

حق های مشروع از این قبیل هستند :

- 1- حقّ الشّفعة، که برای شریک است .
- 2- حقّ السبق ، که برای کسی است که سبقت در اماکن عمومی و اوقاف عمومی نماید .
- 3- حقّ الحضانه، که برای مادر است که پرورش و شیردادن فرزند است.
- 4- حقّ التّجیر، که هرکس زمین های موات را برای احیا تجیر کند اختصاص می یابد .
- 5- حقّ المضاجعه، که برای زنان دائمی است بر مردان هم خوابی نمودن .
- 6- حقّ السّرقلی ، که برای مستأجری است که چیزی برملک اضافه کرده است .
- 7- حقّ الحصاد ، که برای هر فقیری است که هنگام در و حاضر می شود به اندازه یک مُشت .
- 8- حقّ المّاره، که برای عابرین از باغ های میوه است خوردن میوه های به زمین افتاده است .
- 9- حقّ التّولیّه، که برای متولّی موقوفه است که حق تصرف در آن دارد .
- 10- حقّ القیم ، که برای قیم و سرپرست یتیمان است که فقیر باشد می تواند از مالشان بخورد

- 11- حقّ الجبابة، که برای کسانی است که زکوات را جمع آوری می نمایند.
- 12- حقّ إمامت، که برای امام جماعت راتب است که با وجود او دیگری نمی تواند در جایش امامت کند .

حقوق غیر شرعی اینهاست :

- 1- حقّ طبع، که می نویسند محفوظ است و قانونی است لیکن شرعی نیست.
- 2- حقّ ضبط، که صدا و آهنگ و سخنرانی و ضبط نواری را قانونی می دانند و شرعی نیست .
- 3- حقّ ثبت فرزند ، که از پرورشگاه می گیرند و به نام خود ثبت میکنند که شرعاً فرزند نمی شود .
- 4- حقّ استاندارد، که صنعت و جنس را به ثبت می رسانند و قانونی است لیکن شرعی نیست و دیگری حق دارد مانند آن را بسازد .
- 5- حقّ اختراع، که هر کسی که چیزی را اکتشاف یا اختراع کند به نام خود ثبت می کند لیکن شرعاً دیگری هم اختراع کند حق دارد .
- 6- حقّ تحدید قیمت، که دولتها یا شرکت ها برمشتریان تحدید قیمت می کنند لیکن شرعاً مجبور نیستند که مقید به آن قیمت باشند .
- 7- حقّ نمایش ، که فیلم سازان و شرکت های فیلم سازی برای خود قانونی می دانند لیکن شرعاً اثری ندارد و دیگری می تواند انجام دهد.

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 191 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مُستَحَبَّات دَامِداری و مُرغَداری

حیوان هائی که مستحّب است پرورش و نگهداری آنها اینهاست :

- 1- گوسفند که موجب برکت و روزی در خانه است .
- 2- کبوتر که شرّ جنّ را از اطفال دور می کند .
- 3- خروس به ویژه سفید تاج دار .
- 4- بُز شیرده .
- 5- اسب و اسب سواری هم مستحب است .
- 6- قاطر سفید .
- 7- گاو شیرده .

- 8- کبک .
 - 9- زنبور عسل .
 - 10- هُدْهُد .
 - 11- پرستو و ابابیل .
 - 12- شتر ماده و مستحب است که مرکب سفر باشد اگر حیوان لازم باشد .
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 212 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

غذاهای حرام

آنچه که در اسلام خوردنش حرام و ممنوع است اینست :

- 1- سمومات کُشَنده .
- 2- غذاهای مغصوب .
- 3- تمامی مُسکرات مست کننده .
- 4- تمامی میته ها و مُردارها .
- 5- تمامی نجاست های عینی .
- 6- غذاهای متنجّس .
- 7- حیوانات حرام گوشت .
- 8- اجزای حرام حلال گوشت .
- 9- غذاهای مُضّر برای سلامتی .
- 10- خبائث که طبع از آنها متنقّر است غالباً .
- 11- غذاهای مُضّر بدین از سفره طالمان و ستمکاران و طاغوتان .
- 12- غذاهایی که با پول و کسب حرام تهیه شده اند .
- 13- خوردن بر سر سفره ای که شراب در آن است .
- 14- خوردن خاک و سنگ مگر تربت سیدالشهدا (ع) بجهت اِستشفای کمتر از نخود .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 213 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

آداب غذا خوردن

- 1- ابتدا نمودن به نام خدا مستحب است .
 - 2- شستن دستها پیش از غذا خوردن مستحب است .
 - 3- شستن دستها پس از غذا خوردن مستحب است .
 - 4- ابتدا نمودن به خوردن نمک و ختم نمودن به آن مستحب است .
 - 5- خوب جویدن غذا مستحب است .
 - 6- با دست راست خوردن مستحب است.
 - 7- با سه انگشت و بیشتر خوردن نه کمتر مستحب است .
 - 8- لقمه را کوچک برداشتن مستحب است .
 - 9- از غذای پیش دست خوردن مستحب است .
 - 10- آرام و با تأنی خوردن و عجله نکردن مستحب است .
 - 11- حمد و شکر خدا نمودن در میان و پس از خوردن مستحب است .
 - 12- خوردن ریزه های سفره مگر در بیابان مستحب است .
 - 13- پس از غذا خلال نمودن با چوب مستحب است .
 - 14- شستن میوه پیش از خوردنش مستحب است .
 - 15- به پشت خوابیدن پس از غذا و پای راست بر چپ نهادن مستحب است.
 - 16- لیسیدن انگشتان و پاک نمودن و لیسیدن ظرف غذا مستحب است .
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 214 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مکروهات غذا خوردن

- 1- خوردن اجزاء مکروه حیوان ها مانند دل و قلوه مکروه است .
- 2- خوردن پنیر در روز مگر روز اول ماه مکروه است .
- 3- خوردن غذای داغ مکروه است .

- 4- خوردن سؤر موش مکروه است .
 - 5- خوردن سؤر زن ناپاک که طهارت را رعایت نکند مکروه است .
 - 6- خوردن در حال خوابیدن و دراز کشیدن مکروه است .
 - 7- خوردن در حال راه رفتن و در حال خنده و قهقهه مکروه است .
 - 8- خوردن در حال تخلی و در حال جماع مکروه است .
 - 9- خوردن گوشت های مانده مکروه است .
 - 10- خوردن در مسجدها و حرم های مطهر مکروه است .
 - 11- خوردن زیاد و پرخوری مکروه است.
 - 12- خوردن در ظروف شکسته مکروه است .
 - 13- خوردن میوه نشسته و نیمه خوردن میوه و به دور انداختن باقی مکروه است .
 - 14- فوت کردن به غذا مکروه است .
 - 15- بریدن نان با کارد مکروه است .
 - 16- نگاه کردن به لقمه و دهان دیگران مکروه است.
 - 17- تمیز کردن استخوان ها کاملاً مکروه است .
 - 18- کندن پوست میوه ای که با پوست خورده می شود مکروه است .
 - 19- گذاردن نان در زیر ظروف غذا مکروه است.
 - 20- انتظار غذا پس از حضور نان در سفره مکروه است .
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 215 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مُستَحَبَّاتِ آشامیدن

- 1- بسم الله گفتن پیش از آشامیدن آب و غیره مستحب است .
- 2- الحمد لله گفتن پس از آشامیدن آب و غیره مستحب است .
- 3- به سه نفس آشامیدن مستحب است .
- 4- آب زمزم آشامیدن مستحب است .

- 5- آب فُرات آشامیدن مستحَب است .
- 6- آب باران آشامیدن مستحَب است .
- 7- آب دادن به تشنگان مستحَب است .
- 8- تشنگان را بر خود مَقدم داشتن در آشامیدن مستحَب است .
- 9- از روی رغبت و میل آشامیدن نه در حال سیرآبی مستحَب است.
- 10- اطفال را بر بزرگسالان مَقدم داشتن در آب دادن مستحَب است.
- 11- سلام بر حسین (ع) و یارانش فرستادن پس از آشامیدن مستحَب است.
- 12- لعنت بر قاتلان حسین (ع) و یارانش فرستادن پس از آشامیدن مستحَب است .
- 13- آشامیدن آب به طور مکیدن نه قورت دادن با صدا مستحَب است .
- 14- باقیمانده آب مؤمن سالم را آشامیدن که سؤر مؤمن شفاست مستحَب است .
- 15- باقیمانده آب که گربه از آن خورده را آشامیدن که هوش را می افزاید مستحَب است .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 216 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مکروهات آشامیدن

- 1- إفراط در آشامیدن آب مکروه است .
- 2- در شب ایستاده آشامیدن آب مکروه است .
- 3- آشامیدن آب پس از غذای چرب مکروه است .
- 4- آشامیدن آب و ندادن آن به تشنگان مکروه است .
- 5- از طرف دسته طرف نوشیدن مکروه است .
- 6- از طرف شکستگی طرف نوشیدن مکروه است .
- 7- از آب های راکد و آلوده آشامیدن مکروه است .
- 8- از پس مانده حیوانات بجز گربه نوشیدن مکروه است .
- 9- در تشنگی به یک جُرعه متصل آشامیدن مکروه است .
- 10- ریختن باقیمانده آب آشامیدنی مکروه است .

- 11- از آبی که در آن بدن یا بعض اعضایش شسته شده آشامیدن مکروه است .
 12- آشامیدن از کوزه و ظرفی که سرش باز بوده و احتمال ورود حشرات در آن باشد مکروه است
 مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 217 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

غذاهای مستحب

إمّثال أمر إلهی - کلوا من طیبّات ما رزقناکم - مستحب است و غذاهائی که معصومین تأکید فرموده اند اینهايند :

- 1- خرما و رطب، که پیامبر (ص) فرمودند : إني لا حبّ للرجل أن يكون تمرّاً .
- 2- آب گوشت، که پیامبر (ص) فرموده اند خيرُ طعامكم الثريد، یعنی ترید آن .
- 3- پلو و برنج ، که حضرت صادق (ع) فرمودند: نعم الطعام الأرز و إنا لنُدخره لمرضانا .
- 4- جوجه کباب، که حضرت أميرالمؤمنين (ع) فرمودند: إن أطيّب اللحمان لحم فرخ قد نهض او كاد أن ينهض .
- 5- کباب گوشت ، که حضرت صادق (ع) فرمودند : الكباب يذهب بالحُمى .
- 6- حلیم ، که أميرالمؤمنين (ع) فرمودند : عليكم بالهريسه .
- 7- حلوا، که حضرت صادق (ع) فرمودند : إنا أهل بيت نحبّ الحلوا.
- 8- عسل، که خداوند فرموده : فيه شفاء للنّاس .
- 9- شیر و کره، که پیامبر (ص) فرمودند : اللهم بارك لنا فيه و حضرت صادق (ع) فرمودند اللبن طعام المرسلين .
- 10- گوشت ، که پیامبر (ص) فرمودند: عليكم باللحم و هو سيّد الطعام في الدنيا و الآخرة .
- 11- سرکه، که حضرت باقر (ع) فرمودند: نعم الأدام الحّل .
- 12- نان جو و گندم، که حضرت رضا (ع) فرمودند : فضل الشعير على البركفصلنا على النّاس .
- 13- ماهی با خرما، که حضرت کاظم (ع) فرمودند: عليكم بالسّمك الخ .
- 14- کله پاچه گوسفند، که پیامبر (ص) فرمودند : لو دعيتُ إلى كراع في كراع لأجبتُ .
- 15- تخم مرغ با گوشت، که حضرت صادق (ع) فرمودند : كُل اللحم بالبيض .
- 16- روغن زیتون با زیتون ، که پیامبر (ص) فرمودند : کلوا الزّيت و ادهنوا به .

- 17- گردو و پنیر باهم به ویژه روز اول ماه پیامبر (ص) فرمودند : إذا اجتمعا صارا دواءً .
- 18- سبزیجات ، که امیرالمؤمنین (ع) فرمودند سفره نباید از سبزی خالی باشد.
- 19- حبوبات و بقولات به ویژه نخود و لوبیا و عدس و باقلا .
- 20- میوه جات، به ویژه آنانار و سیب و به و گلابی و انگور و مویز و آنجیر .
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 218 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

شرایط عقد و ازدواج

عقد نکاح دارای شرایطی است که باید مراعات گردد از این قرار :

- 1- مرد و زن حُرمت نسبی نداشته باشند و محارم یکدیگر نباشند.
- 2- مرد و زن حُرمت سببی نداشته باشند .
- 3- قصد انشاء در ایجاب و قبول بنمایند .
- 4- ایجاب از جانب زن باشد که بگوید زوجتک نفسی یا أنكحتک نفسی علی المهر .
- 5- قبول از جانب مرد باشد که بگوید قبلتُ التزویج علی المهر .
- 6- زن رضایت به عقد داشته باشد .
- 7- مرد مجبور به قبول و مکره به آن نباشد .
- 8- اگر عقد به وکالت است زن وکالت به ایجاب و مرد توکیل به قبول نموده باشد .
- 9- اگر عقد به وکالت است کسی که عقد می کند زن و مرد را تعیین کند .
- 10- اگر عقد به وکالت است کسی که عقد می کند بالغ و عاقل و ملتفت باشد .
- 11- مهریه باید معلوم و معین باشد.
- 12- مرد قصد پرداخت مهریه را داشته باشد .
- 13- طرفین عقد زنده و موجود باشند نه جنین یا میت .
- 14- عیب هائی که موجب فسخ عقد است در میان نباشد که مخفی کنند .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 226 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مُستَحَبَّاتِ تَزْوِیج

مستحب است زنی که می خواهند با او ازدواج نمایند دارای این اوصاف باشد :

- 1- زن باکره باشد .
- 2- زن دین دار باشد .
- 3- زن شرافت خانوادگی داشته باشد.
- 4- زن بیچه زا باشد .
- 5- زن خوش زبان باشد .
- 6- زن زیبا مو و خوشرو باشد .
- 7- زن خوش رفتار و مونس باشد .
- 8- زن دهانش خوشبو باشد .
- 9- زن چهارشانه باشد .
- 10- زن پاشنه پُرگوشت داشته باشد .
- 11- زن درنزد خویشان عزیز و محترم باشد .
- 12- زن در نزد شوهرش فروتن و متواضع باشد .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 228 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مُستَحَبَّاتِ اَزْدَوَاج

مستحباتی درباره ازدواج آمده که رعایت آنها تأکید شده است از این قبیل :

- 1- سعی نمودن در امر تزویج مؤمن .
- 2- تعجیل در امر ازدواج دختران در صورت امکان .
- 3- نگاهداری زن در خانه که بیرون نرود مگر به ناچار و ضرورت .
- 4- تخفیف مهریه زن که در حد مهریه اهل بیت علیهم السلام باشد .
- 5- تخفیف مخارج ازدواج و سبک و آسان گرفتن آن .
- 6- بیرون آوردن کفش های عروسی در حجله .

- 7- شستن پاهای عروس در حجله شب زفاف و عروسی .
 - 8- پاشیدن آب از درب خانه تا انتهای خانه شب عروسی .
 - 9- منع نمودن عروس از لَبَنِيَّات و سیب ترش و سرکه در هفته عروسی .
 - 10- مُدَاعِبَه و ملاعبه نمودن با زن پیش از جماع که بسیار تأکید شده .
 - 11- نام خدا را بُردن و طلب فرزند صالح از خدا نمودن هنگام انعقاد نُطْفَه .
 - 12- عجله نمودن مرد و ادامه دادن جماع تا حدّ إشباع زن و لَدَّت بردنش .
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 228 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

زنانی که ازدواج با آنان مکروه است

چند دسته از زنان با آنکه ازدواج با آنان جایز است لیکن کراهت دارد :

- 1- أهل کتاب و زنان مسیحی و یهودی به عقد منقطع .
- 2- مخالفین از مسلمانان که پیرو أهل بیت نیستند .
- 3- کنیزان و بردگان .
- 4- زن زناکار و فاحشه .
- 5- سیاه پوستان حبشه .
- 6- زنان پیر فرتوت و عجوزه خمیده .
- 7- زن عقیم و نازا نه به سبب یأس .
- 8- زن پست و حسود و حقود و کینه توز .
- 9- زن إسراف کار و مُبَدِّر و ولخرج .
- 10- زن بی حجاب و هرزه و همیشه در گردش .
- 11- زن بد أخلاق و عبوس و متکبّر .
- 12- زن بد زبان و سلیطه و فحّاش .
- 13- زنی که سُست ایمان و بی بند بار و بی حیا و بی طهارت و بی نماز است.
- 14- زنی که با مادر یا خواهرش قبلاً زنا نموده است .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 229](#) [مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

آنچه که ازدواج را به هم می زند

اموری که قهراً موجب به هم خوردن ازدواج زن و مرد است اینهاست :

- 1- مرگ و مردن یکی از آنان یا هر دو .
- 2- مرتد شدن یکی از آنان یا هر دو .
- 3- ملاءنه نمودن هر دو با هم .
- 4- طلاق بائن دادن مرد زن را .
- 5- مسلمان شدن زن مرد کافر و باقی ماندن مرد بر کفر .
- 6- مسلمان شدن شوهر زن کافر و باقی ماندن زن بر کفر .
- 7- قذف نمودن زن لال که بی طلاق از هم جدا می شوند .
- 8- اجازه ندادن عمّه و خاله ازدواج با دختر برادر و خواهرشان را به شوهر خود .
- 9- اجازه ندادن صغیر به عقدش هنگام بلوغش .
- 10- استفاده از حقّ فسخ در موجبات فسخ و مواردش .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 231](#) [مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مواردی که نگاه به نامحرم جایز

در چند مورد نگاه به زن نامحرم تجویز شده است به شرط آنکه نگاه ریبه و به شهوت نباشد :

- 1- نگاه به زنان کفار بت پرست و مشرکین و ملحدین بی دین .
- 2- نگاه به سر و کلاه زنان بادیه نشین .
- 3- نگاه به سر و کلاه زنانی که نهی می شوند از بی حجابی و نمی پذیرند .
- 4- نگاه به زنان اهل کتاب که محجوب نیستند.
- 5- نگاه طبیب معالج به زن مریض جهت معالجه .
- 6- نگاه به زنی که می خواهد با او ازدواج کند .

- 7- نگاه به پیرزنی که امید ازدواج ندارد .
- 8- نگاه به صورت و دو دست زن بی آرایش و بی شهوت به مقدار ضرورت .
- 9- نگاه کسی که می خواهد شاهد بر زنی نزد قاضی شرع شود .
- 10- نگاه حاکم و قاضی شرع به زنی که می خواهد او را در قضاوت إحضار کند .
- 11- نگاه به زنی که در معرض تلف و غرق شدن یا سوختن و غیره است برای گرفتن و نجاتش .
- 12- نگاه به زن میته که زن و محرمی نباشد او را غسل و کفن و دفن نماید به مقدار ضرورت .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 232 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

أحكام متعه

عقد ازدواج موقت و منقطع أحكام مخصوصی دارد که این است :

- 1- در عقد متعه تعیین مدت شرط است .
- 2- در عقد متعه زن حق هم خوابی ندارد .
- 3- در عقد متعه زن حق نفقه ندارد مگر شرط کند .
- 4- در عقد متعه زن می تواند شرط کند دخول نشود .
- 5- در عقد متعه با تمام شدن مدت یا بخشیدن آن جدا می شوند .
- 6- در عقد متعه پیش از تمام شدن عده می شود آن را مجدداً عقد نمود .
- 7- در عقد متعه زن یائسه عده ندارد مانند دائمه .
- 8- در عقد متعه زنی که به او دخول نشده عده ندارد مانند دائمه .
- 9- در عقد متعه زن ارث نمی برد مگر آنکه شرط کند .
- 10- در عقد متعه فرزند مال پدر اوست و حلال زاده و با سایرین فرقی ندارد .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 234 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مکروهات شبها

- 1- خوابیدن در جائی که تنها باشد مکروه است .

- 2- خوابیدن پیش از خواندن نماز عشاء مکروه است .
- 3- خوابیدن با دست چرب نشسته از غذا مکروه است .
- 4- خوابیدن پس از نماز شب تا طلوع فجر مکروه است .
- 5- خوابیدن بین الطلوعین از اذان صبح تا طلوع آفتاب مکروه است.
- 6- نخوابیدن تمامی شب مگر شبهای إحیا در سال مکروه است .
- 7- شکار نمودن حیوانات وحشی در شب مکروه است .
- 8- کشتن و سر بریدن حیوانات در شب مکروه است .
- 9- شکار ماهی در شب مکروه است .
- 10- غواصی نمودن در شب مکروه است .
- 11- ایستاده آب آشامیدن در شب مکروه است .
- 12- داستان سرائی نمودن در شب مکروه است .
- 13- شعر خواندن در شب مکروه است .
- 14- صنعت کاری نمودن در شب مکروه است .
- 15- دفن أموات مگر به وصیت میّت در شب مکروه است .
- 16- میوه چیدن از درختان در شب مکروه است .
- 17- خرما چیدن از درخت در شب مکروه است .
- 18- درو نمودن گندم و جو و برنج در شب مکروه است .
- 19- خوابیدن بر بام بی دیوار و مُحجّر در شب مکروه است .
- 20- برداشتن جوجه های پرندگان از آشیانه در شب مکروه است.

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 236 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مواردی که طَرَب جایز است

لهو و لعب و غنا و طرب حرام است مگر در چند مورد :

- 1- دف ودایره زدن در عروسی و شب زفاف .

- 2- دف و دایره زدن در ختنه سرونی .
- 3- طبل و شیپور زدن میان ارتش برای تهییج سربازان اسلام و تشویقشان .
- 4- آوازخوانی قرآن به تجوید .
- 5- آواز خوانی مدایح و مناقب و مراثی معصومین (ع) .
- 6- آوازخوانی برای قافله سالار شتران که هُدی و حداء است .
- 7- آوازخوانی و لالائی برای آرام نمودن و بخواب رفتن اطفال .
- 8- آواز خوانی مناجات و ادعیه مأثوره .
- 9- آوازخوانی شعرهای هجو مشرکان و کفار و ناصبیان .
- 10- آوازخوانی اشعار مواعظ و پند و اندرز مانند = باتواعلی قُلل الأَجبال تحرسُهم = که حضرت هادی إمام علی النقی علیه السلام برای متوکل سرودند و اشعار مدح = مانند قصیده بُرده و یا قصیده کوثریّه سید رضا هندی که مطلعش این است :
 أمُفَلِّجُ ثغرک أم جوهر و رحیق رضا بک أم سکر
 و یا قصیده مرحوم سید اسماعیل شیرازی در مدح امیرالمؤمنین (ع) بنام ولید الکعبه و یا قصیده تائیه دعبل که برای حضرت امام رضا (ع) مرتبه خواند .
 و یا قصیده فرزندق در مدح زین العابدین (ع) در حضور هشام اموی ملعون و یا مانند اینها از اشعار فارسی که فراوان و بسیارند بحمدالله .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 237 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مستحبات و مکروهات خوابیدن

آنچه که درباره خوابیدن استحباب یا کراهت دارد اینهاست :

- 1- مستحب است با طهارت خوابیدن .
- 2- مستحب است پای به سمت قبله خوابیدن .
- 3- مستحب است برطرف راست خوابیدن .
- 4- مستحب است پیش ازظهر به یک ساعت خوابیدن .
- 5- مستحب است در نزد مرقد امیر المؤمنین (ع) خوابیدن .
- 6- مکروه است بر رو خوابیدن .

- 7- مکروه است با جنابت خوابیدن .
- 8- مکروه است زیاد خوابیدن .
- 9- مکروه است پس از نماز صبح خوابیدن .
- 10- مکروه است میان نماز مغرب و عشا خوابیدن .
- 11- مکروه است با حبس غائط و ادرار خوابیدن .
- 12- مکروه است تنها در شب خوابیدن .
- 13- مکروه است در بام بی دیوار خوابیدن .
- 14- مکروه است در مسایل سیل و رود خشک خوابیدن .
- 15- مکروه است در سرزمین درندگان و خزندگان خوابیدن .
- 16- مکروه است در میان کفار و منافقین و فاسقان متجاهر و دشمنان غدار خوابیدن .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 239 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

واجبات و مُستحَبَّات ولادت

- 1- واجب است ماما و قابله زن باشد مگر به ناچار و اضطرار .
- 2- واجب است محافظت و نگاهداری جنین در شکم مادر تا ولادتش .
- 3- واجب است اقرار به نسب فرزند بر پدر و مادرش و انکارش حرام است .
- 4- واجب است ختنه نمودن پسر بر پدر و ولیّ او و اگر ننمودند هنگام بلوغ بر خودش واجب می شود .
- 5- واجب است غُسل نفاس نمودن مادر اگر خون نفاس دیده است پس از پاک شدن .
مُستحَبَّات ولادت نوزاد از این قرار است .
- 1- کام نوزاد را با آب فُرات و ثُربت اِمام حسین (ع) بردارند .
- 2- اذان و اقامه در گوش راست و چپ نوزاد بگویند .
- 3- نام نیک برایش گذاردن و بهترین نام آنست که در آن عبودیت خدا یا اَسْمَاءِ معصومین (ع) باشد .
- 4- اِطعام نمودن و دعوت مؤمنین به مناسبت تولّدش .

- 5- عقیقه نمودن روز هفتم و چنانچه ننمایند هنگام بلوغش بر خودش تا آخر عمر مستحب است
 - 6- ختنه نمودن پسر در روز هفتم تأکید شده است و همچنین دختر وارد است .
 - 7- تراشیدن موی سرش روز هفتم و صدقه دادن به وزن آن یا طلا و یا نقره به فقیر .
 - 8- مستحب است که ران عقیقه را به قابله بدهند که مامایش بوده .
 - 9- مستحب است غسل دادن نوزاد هنگام ولادتش .
 - 10- مستحب است مادر اولین شیر خود را به فرزندش از پستانش بدهد .
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 250 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

شرایط وصیت و کننده آن

آماده کردن وصیت نامه مستحب است و شبها در زیر بالین گذاشتن آن و کسی که بی وصیت بمیرد ثلث ندارد و بر جاهلیت مرده است :

شرایط وصیت این است :

- 1- وصیت یا تملیکی یا عهدی باشد مانند تعیین محل دفن و نماز و روزه و غیره .
 - 2- وصیت به تصرف غصبی در مال دیگران و غصب حقوق آنان نباشد .
 - 3- وصیت به بدعت و تغییر سنت و ترک واجب شرعی نباشد .
 - 4- وصیت به معصیت و گناه و حرام و فسق نباشد .
 - 5- وصیت به تملیک تمامی ترکه به خود یا دیگری و محروم کردن و ارثان نباشد .
- شرایط وصیت کننده و موصی از قرار ذیل است :
- 1- بالغ باشد گر چه ولیّ طفل نابالغ می تواند وصیتش را امضا کند یا نکند .
 - 2- عاقل باشد پس وصیت دیوانه خواه در تمامی عمر بوده یا آخر عمر نافذ نیست .
 - 3- مختار باشد و کسی او را به زور إکراه و إجبار نکرده باشد .
 - 4- آزاد باشد گرچه وصیت برده گان با إذن آقایانشان معتبر است .
 - 5- مالک ثلث باشد پس اگر خودش را به نحوی از أنحاء از ملکیت خارج نموده نافذ نیست .
 - 6- خودکشی نکند کسی که عمداً خودکشی کند وصیت اوناخذ نیست .
 - 7- محجورعلیه نباشد که حاکم شرع او را محجور بشناسد .

- 8- سفیه نباشد خواه ابله و بی شعور باشد و یا عاقلی مانند سفیه ثروتش را تلف کند .
 9- مفلّس نباشد که حاکم شرع حکم إفلاس او را صادر کرده باشد .
 10- مدیون به بیش از ترکه نباشد زیرا در آن صورت تمامی ما ترک او به طلبکار تعلّق دارد .
 مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 251 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

بهترین شکل وصیّت نامه

خوبست وصیّت نامه شامل امور ذیل باشد :

- 1- امر به پرداخت دیون شرعی از خمس و زکات و کفّارات و حجّ اگر مدیون است .
 - 2- إقرار به دیون و مطالبات شخصی با جزئیّات مبلغ و نام أشخاص .
 - 3- ثبت مطالبات و اماناتی که در نزد دیگران دارد .
 - 4- ثبت عبادت هائی که بر ذمه دارد مانند نماز و روزه و غیره .
 - 5- تعیین مبلغی برای ردّ مظالم عباد که بر ذمه دارد .
 - 6- تعیین وصیّ مؤمن متدین پرهیزکار دانا و با تجربه .
 - 7- تعیین ناظر دلسوز متشرّع مسأله دان یا عالم فقیه .
 - 8- تعیین قیّم بر صغار اگر باشند کسی که واقعاً به جای پدر باشد.
 - 9- تعیین مکان و محل دفن که در یکی از مشاهد مشرفه باشد.
 - 10- خیرات و مبرّات و إحسان برای خویشاوندان .
 - 11- کمک به ایّتام فقیر و سادات به ویژه تزویج علویّات .
 - 12- إقامه مجالس جشن و عزاداری ائمه معصومین سلام الله علیهم أجمعین .
 - 13- چاپ و نشر کتاب های دینی و مذهبی و ولایتی علما و فقهاء .
 - 14- تقویت حوزه های علمیّه شیعه و طلاب علوم دینی و روحانیون عظام .
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 252 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

شرایط قاضی

کسی که می خواهد قضاوت نماید باید دارای این شرایط باشد :

- 1- باید مسلمان مؤمن باشد .
- 2- باید بالغ باشد .
- 3- باید عاقل باشد .
- 4- باید مرد باشد .
- 5- باید حلال زاده باشد .
- 6- باید مجتهد مطلق باشد .
- 7- باید فراموش کار و وسواسی نباشد .
- 8- باید عادل و پرهیزکار باشد .
- 9- باید خواندن و نوشتن کاملاً بلد باشد .
- 10- باید کور و نابینا نباشد .
- 11- باید ناشنوا و گنگ نباشد .
- 12- باید بخیل و حریص و طماع و لئیم نباشد .
- 13- باید دو طرف نزاع و مُخاصمه از او قضاوت خواسته باشند و گرنه نباید قضاوت کند بلکه اگر یک طرف دعوی فقط به نزد او بیاید نباید قضاوت کند .
- 14- در مواردی که باید قاضی را امام معصوم یا نائیش نصب کند منصوب باشد .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 282 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

وظایف قاضی

وظایفی که بر قاضی می باشد و باید آنها را مراعات کند این است :

- 1- مراعات تساوی میان شاکیان و متخاصمان در مجلس قضاوت بنماید .
- 2- کسی از اطراف دعوی را به چیزی که موجب غلبه او بر دیگران است تلقین ننماید .
- 3- مراعات ترتیب ورود خُصوم به ترتیب شنیدن اقوالشان بنماید .
- 4- مراعات ترتیب شکایات را بنماید و هرکس پیش تر شکایت کند اول به او رسیدگی نماید .
- 5- باید حقّ و حقیقت و عدالت و حکم الله را در نظر بگیرد نه چیز دیگری را .

- 6- قاضی، نباید از کسی اجرت و مزدی بر قضاوت بگیرد زندگی او از بیت المال تأمین می شود .
- 7- قاضی نباید رشوه از کسی بگیرد که موجب بطلان قضاوت و فسق او و عزلش می شود .
- 8- قاضی اگر به غیر ما أنزل الله حکم کند عمداً مرتدّ می شود و اگر سهواً اشتباه کند مسئول و ضامن است از بیت المال می پردازد .
- 9- قاضی باید دارای شرایط قضاوت باشد و شرایط مجلس قضاوت را مراعات کند .
- 10- اگر دو خصم بر یکدیگر شکایت نمودند اول باید به شکایت شاکی اول رسیدگی کند .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 283 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

موارد حد قتل

کسانی که محکوم به قتل می شوند و بر آنها حدّ قتل واجب است اینهاست :

- 1- قاتل عمد که و من قتل مؤمناً متعمداً فجزاؤه جهنم خالداً فیها .
- 2- مرتدّ فطری که مسلمان زاده است و مرتدّ می شود .
- 3- زانی به محارم و زنان محرم مانند عمّه وخاله یا مادر زن و زن پدر و غیره .
- 4- زانی به مُحصنه شوهردار .
- 5- مرد محصن زناکننده با آنکه زن دارد و متمکن از اوست نه آنکه درحکم مُجرّد باشد .
- 6- زن محصنه زانیه با آنکه شوهر دارد زنا می کند .
- 7- مُحارب مُفسد که با أسلحه به مسلمانان صدمه زند و گرنه کشته نمی شود .
- 8- کافر حربی و مُهاجم از هر دسته از کفار که باشد که به مسلمانان هجوم کند .
- 9- دشنام دهنده به معصوم (ع) چه پیامبر (ص) و یا اهل بیتش (ع) باشند عمداً و با قصد و إلتفات .
- 10- مستحلّ ربا که ممتنع نگردد از خوردن ربا با حکم حاکم شرع.
- 11- مستحلّ إفتار عمدی با إصرار پس از تعزیر و تأدیبش با حکم حاکم شرع .
- 12- خارجی و باغی بر امام معصوم (ع) و هر کسی که با معصوم بجنگد .
- 13- شراب خوار پس از سه بار حدّ شراب خوردن و إصرار بر آن با حکم حاکم .
- 14- کسی که خانه و مسکن دیگری را آتش زند و بسوزاند عمداً و با قصد و إلتفات با حکم حاکم

15- ساحری که مرتکب کبائر و جنایت با سحرش شود با اصرار و امتناع از توبه و اِلتفات با حکم حاکم .

16- کسی که تعدی و تماشا به عرض و ناموس مردم داخل خانه ومسکن آنان می نماید و از تماشا منع و ردع نمی شود مگر به قتل و کشتن او .

17- کسی که داخل خانه کعبه مرتکب جنایت و فسق کبیره مانند شراب و زنا ولواط شود .

18- کسی که مشرکین و کفار حربی او را سپر خود قرار دهند در هجومشان و برای دفعشان به ناچار باید کشته شود .

19- کسی که به زور تجاوز به عرض و ناموس زن مسلمان بکند و او را تصرف نماید و دخول کند .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 298 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مواردی که دست قطع نمی شود

حدّ دزدی و سرقت بریدن چهار انگشت دست است به شرط آنکه یکی از موارد ذیل نباشد :

1- پدر که از فرزندش سرقت کند .

2- شوهر که از زنش سرقت کند .

3- بنده و کنیز که از آقایش سرقت کند .

4- زن که از شوهر به اندازه نفقه سرقت کند .

5- بچه نابالغی که سرقت کند .

6- دیوانه ای که در آن حال سرقت کند .

7- مضطربّ گرسنه که غذا و قوتش را سرقت کند .

8- کسی که مالی را که قیمتش کمتر از ربع مثقال طلا است سرقت کند .

9- غلام و کنیزی که از جمله اموال غنیمت هستند و از غنائم سرقت کنند .

10- کسی که مال مسروقه را هنوز از مکانش بیرون نساخته .

11- کسی که در اماکن عمومی مساجد و مدارس و معابر سرقت کند .

12- کسی که از جیب بیرون لباس که باز است سرقت کند .

- 13- کسی که پیش از قیام بیّنه برسرقت او توبه نموده باشد .
- 14- کسی که خودش اقرار به سرقت کند سپس از اقرارش برگردد .
- 15- کسی که فقط یک شاهد برسرقتش شهادت دهد .
- 16- کسی که خرما یا انگور را از درختش سرقت کند .
- 17- کسی که درسال قحطی و گرانی غذا را سرقت کند .
- 18- کسی که پرندگان را گرچه پرواز نکنند مانند خروسی و مُرغ و مُرغابی وغیره را سرقت کند .
- 19- کسی که چیزی را که محافظت و نگاهداری نشده سرقت کند.
- 20- کسی که مال را به نزدش امانت سپرند و آن را سرقت کند .
- 21- کسی که مالی را به اجاره دهد سپس از مستأجر سرقتش کند.
- 22- کسی که مُدعی شود که با اذن صاحب مال آن را برداشته .
- 23- کسی که عَلناً به زور مال دیگری را از او غصب و سرقت نماید .
- 24- کسی که مُدعی شود که مال را سرقت نکرده بلکه به او بخشیده اند .
- 25- کسی که شریک است و مال شریکش را به قصد ادای آن سرقت کند .
- 26- کسی که مجبور و مکره به سرقت نمودن مالی شود و سرقت کند آن را .
- 27- کسی که در حال خواب آلودگی یا مستی و گیجی بی اِلتفات سرقت کند .
- 28- کسی که سنگ های ساختمانی و سنگ فرش را سرقت کند .
- 29- کسی که به زور و شکنجه و شلاق اقرار نماید که سرقت نموده .
- 30- کسی که دست و پا ندارد و معلول و عاجز است سرقت کند .
- 31- کسی که مالی را به رهن و گرو به کسی داده و آن را سرقت کند از او .
- 32- کسی که از دست کسی چیزی را بُرآید و اختلاس نماید و فرار کند .
- 33- کسی که از مالی که حقی در آن دارد به هر نحو که باشد سرقت کند .
- 34- کسی که سیّد مستحقّ خمس است و از مال کسی که ممتنع از خمس است سرقت کند خمس را .
- 35- کسی که مستحقّ زکات است و از مالی که زکات عیناً در آن هست به اندازه آن سرقت کند

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 299 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

موارد محاصره غذائی

- در بعض موارد عدّه ای محکوم به محاصره آب و غذا و محرومیت از آنها می شوند که عبارتند از :
- 1- کسی که در خارج از حرم جنایت کند و به داخل مسجد الحرام پناه آورد محاصره می شود تا بیرون آید .
 - 2- کسی که ظهار نموده و حاکم او را به طلاق یا کفّاره محکوم نموده و تا سه ماه اطاعت نکند محاصره می شود تا مجبور شود .
 - 3- کسی که مسلمان شود و بیشتر از چهار زن دائمی دارد و از رها نمودن امتناع می کند محاصره می شود تا مجبور شود .
 - 4- کسی که اقرار به مدیون بودن به چیزی به کسی می نماید لیکن از تعیین آن امتناع دارد محاصره می شود تا مجبور شود .
 - 5- کسی که دیگری بر او مدّعی شود و او در مقابل نه ردّ و نه قبول نماید پس از مُهلت قاضی محاصره می شود تا مجبور شود .
 - 6- کسی که مُحارب است اما کسی را نکشته و مالی را غصب نکرده لیکن توبه ننماید محاصره می شود تا مجبور شود .
 - 7- کسی که شخصی را گروگان گرفته و حبس نموده تا باج بگیرد برای آنکه او را آزاد کند محاصره می شود تا مجبور شود .
 - 8- کسی که تجاهر به افطار عمدی و خوردن و آشامیدن در ماه رمضان می کند و پس از تعزیر هم اصرار می ورزد محاصره غذائی می شود .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 302 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

محکومین به حبس ابد

کسانی که به حبس ابد محکوم می شوند اینها هستند :

- 1- زنی که مرتدّ شده و هرگز توبه ننماید .
- 2- کسی که شخصی را بگیرد تا دیگری او را به قتل برساند .
- 3- دزدی که چهار بار حدّ سرقت بر او جاری شده باز هم سرقت کند .
- 4- کسی که حدّ زنا محارم بر او جاری شود و زنده بماند .

- 5- غلام و کنیزی که اربابشان فرمان قتل بدهد و کسی را بکشند .
 - 6- ساحری که مرتکب جنایتی نشود اما مردم را با سحرش گمراه کند .
 - 7- کسی که دیگری را بکشتن کسی امر کند و او مرتکب قتل بشود .
 - 8- کسی که با تظاهر به تقوی و صلاح و ریاضت بدعت گذارد و مسلمانان را گمراه سازد.
 - 9- کسی که دیگری را تهدید به قتل نماید و برای منعش چاره ای جز جلبش نباشد .
 - 10- کسی که قصد پیوستن به کفار حربی را دارد و بر آن اصرار می ورزد.
- مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 303 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

موجبات حد

- 1- نکاح محارم ، که حدّش قتل است .
- 2- لواط ، که حدّش قتل است .
- 3- اِدّاعای نبوّت، که حدّش قتل است .
- 4- اِرتداد فطری ، که حدّش قتل است .
- 5- اِصرار بر سحر، که حدّش قتل است .
- 6- مستحلّ خمر، که حدّش قتل است .
- 7- مستحلّ ربا، که حدّش قتل است .
- 8- سبّ معصومین ، که حدّش قتل است .
- 9- زناى محصنه، که حدّش سنگسار است .
- 10- زنا ، که حدّش صد تازانه است .
- 11- مساحقه دو زن ، که حدّش صد تازانه است .
- 12- تفخیز دو مرد، که حدّش صد تازانه است .
- 13- تلاخّف دو عریان در زیر یک لحاف ، که حدّش صد تعزیر است.
- 14- بوسیدن مُحرم جوانی را به شهوت، که حدّش صد تازانه با علم به حُرمت و تعزیر با جهل به آن است .
- 15- قیادت ، که حدّش هفتاد و پنج تازانه است .

- 16- قذف بیگناه و تهمت زدن به او، که حدّش هشتاد تازیانه است .
- 17- شراب خوردن ، که حدّش هشتاد تازیانه است .
- 18- تزویج ذمیّه بر مسلمان، که حدّش یک هشتم حدّ زنا تازیانه است .
- 19- سرقت، که حدّش قطع چهار انگشت است با شرایطش .
- 20- فروش انسان حرّ و آزاد، که حدّش قطع چهار انگشت است .
- 21- محارب که جنایت نکرده ، که حدّش نفی بلد است .
- 22- محارب جانی که حدّش قطع دست و پا ونفی است .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 303 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

ثبوت قصاص و شرایطش

راه ثابت شدن حقّ قصاص بالمثل این است :

- 1- إقرار شخص جانی با حجّت بودن إقرارش در نزد حاکم شرع .
- 2- قیام بیّنه دو شاهد عادل در نزد حاکم شرع .
- 3- علم قطعی خود حاکم شرع و قاضی مانند دیدن سرقتی یا قتلّی و غیره .
- 4- قسامه که پنجاه سوگند برای قتل عمد و بیست و پنج سوگند در قتل خطا که یک شاهد می خورد .

أمّا شرایط معتبر در قصاص که باید مراعات گردد این است :

- 1- بلوغ در قصاص لازم و بچّه نابالغ هرگز قصاص نمی شود .
- 2- عقل در قصاص لازم و دیوانه هرگز قصاص نمی شود .
- 3- تساوی در دین در قصاص لازم پس مسلمان را در مقابل کافر قصاص نمی توان نمود .
- 4- تساوی در جنس در قصاص لازم مساوات میان زن و مرد در قصاص مراعات می شود.
- 5- تساوی میان بنده و آزاد نیست پس آقائی که برده اش را مجروح کند دیه می پردازد و قصاص نمی شود تا حدّی که آزاد می شود .
- 6- حرمت پدری در قصاص مراعات می شود پس پدر را در مقابل فرزندش قصاص نمی کنند .

- 7- حرمت امامت و ولایت در قصاص مراعات می شود پس امام (ع) را در مقابل رعیتش قصاص نباید نمود .
- 8- مساوات در نسب در قصاص مراعات نمی شود پس حلال زاده را در مقابل زنازاده قصاص می کنند اگر مسلمان باشد .
- 9- مساوات در شأن و شرافت در قصاص مراعات نمی شود پس اشراف را در مقابل طبقه ضعیف باید قصاص نمود .
- 10- مساوات اهل کتاب در قصاص مراعات می شود پس یهودی را در مقابل نصرانی و بالعکس قصاص می نمایند .
- 11- مستحقّ القتل نبودن در قصاص مراعات می شود پس اگر کسی مرتد یا مهدور الدّم و واجب القتل را بکشد قصاص نمی شود .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 305 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

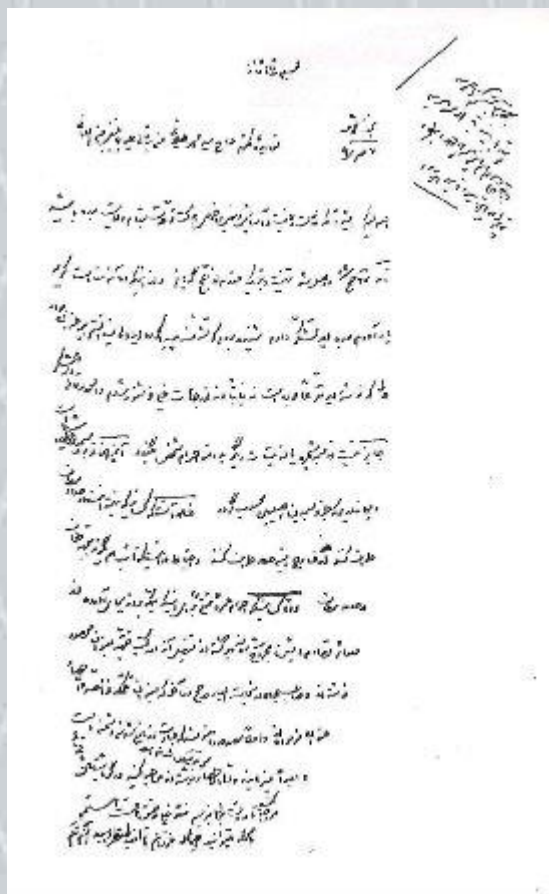
تالیفات نگارنده

- 1- تقریرات خارج فقه آیه الله خوئی خطّی عربی .
- 2- تقریرات خارج اصول آیه الله خوئی خطّی عربی .
- 3- تفسیر اهل البيت (ع) خطّی عربی .
- 4- معجم المصطلحات الکلامیة عند الإمامیة خطّی عربی .
- 5- معجم المصطلحات الاصولیه خطّی عربی .
- 6- الخلاصة لفقه الشیعة الإمامیة خطّی عربی .
- 7- أبلاسم فی حلّ الطّلاسم = فلسفه منظوم = خطّی عربی .
- 8- هفوات العُظماء = اشتباههای بزرگان = خطّی عربی .
- 9- الدّیوان النّصیری = سروده های عربی خود = خطّی عربی .
- 10- دیوان نصیر = شعرهای فارسی خود = خطّی فارسی .
- 11- خلاصة الفقه همین کتاب .
- 12- راهنمای ولایت خطّی فارسی .
- 13- داستان از مردان = داستانهای رجال خوئی = خطّی فارسی.

- 14- سنّت و تسنّن = در أحاديث مجعوله صحاح سنّه = خطّی فارسی .
- 15- أصول دين و فروع دين از قرآن خطّی فارسی .
- 16- جفر مُحمّدى = علوم غریبه = خطّی فارسی .
- 17- السنّة فى أعمال السنّه = أعمال مستحب ایام سال = خطی عربی .
- 18- بشارت به بشریت = درعلائم ظهور = خطّی فارسی .
- 19- أبودر الصّدیق خطّی عربی .
- 20- قصّه الإنسان من البدء إلى الأبد خطّی عربی .
- 21- آخرین پیام پیامبر (ص) خطّی فارسی .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 324 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

نامه فقهی

مرقومه شریفه فقهی

مرحوم آیت الله العظمی

آقای حاج سید محمدهادی حسینی میلانی قدس سره به نگارنده

بسم الله تعالى شأنه

نجف اشرف - ۷ صفر ۹۰

نوریدۀ مکرّم حاج سید محمد میلانی من الله تعالی علیه بما ینبغی من الأمانی : السلام علیکم ، امید آنکه در صحت و عافیت و آسایش دنیوی و آخروی به برکت توسّلات به مقام ولایت بوده باشید، نامۀ ۲۷ ذیحجه / 89 واصل شد تهنیت و تبریک مقدم از حج گویانم و از اینکه در آن مقامات کریمه یاد آورم بوده اید تشکر دارم .

شنیده بودم که تشرّف پیدا کرده اید ولی نمی دانستم به چه عنوان بوده حال که نوشته اید تبرّعاً بوده است نه نیابتاً و نه از وجوهات خیلی خوشنود شدم والحمدلله تعالی و له الشکر .

[جایز نیست از مسجد شجره یا از میقات دیگر بدون إحرام شخص بگذرد]

[آنچه اضافه بر مسجدین عظیمین شده است دلیلی نداریم که جزو مسجدین اصلیین محسوب گردد .]

[ظاهر آن است که کسانی که نمی توانند در حدود مطاف طواف کنند از خارج این حدود طواف کنند و احتیاط دراین است که نایب هم بگیرند به جهت طواف در حدود مطاف] .

[و أمّا کسانی که إحرام عمره تمتّع را برای اینکه به مکه بروند به جای آورده اند و در اثر تصادم ماشین مجروح شده اند و برگشته اند تفصیل آن را در کتب فقهیه به عنوان محصور نوشته اند] [صاحب جواهر در نجات العباد در حجّ در آخر که به عنوان تکملة فی الصّد و الإحصار عنوان فرموده اند و أوّلاً مصدر را می نویسند که عبارت از مانع شدن دشمن است] و بعداً می فرمایند : و أمّا الإحصار - که مریض شدن است - نوشته اند مراجعه کنید و اگر اشتباهی باقی ماند مراجعه کنید تا در وقت مجال بنویسم [فعلاً خیلی در ضیق وقت هستم] بالجمله می توانید به اجتهاد خودتان با احتیاط نظر دهید إن شاء الله تعالی] در دعا و زیارت یادآورم شوید و هكذا علی قبر الوالدین الماجدین قدس سرهما نیابت نمائید . سید محمد هادی الحسینی الميلانی .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی](#) صفحه 329 [مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

وظایف امت نسبت به امام زمان (عج)

فقهای عظام قدس الله اسرارهم وظایف امت را نسبت به امام زمان ارواحنا فداه چنین نوشته اند:

- 1- حالت انتظار واقعی داشتن که افضل عبادات است و انتظار الفرج من الفرج .
- 2- دعا نمودن برای تعجیل فرج آن حضرت در نمازها و دعا ها و توسلات
- 3- تسلیم و رضا بغیبت هر چند بدرازا بکشد و چون و چرا نمودن .
- 4- دعا نمودن صبح و شام و همیشه با این دعا بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ اللّٰهُمَّ كُنْ لَوْلِيَّكَ الْحُجَّةَ بِنِ الْحَسَنِ صَلَواتِكَ عَلَیْهِ وَ عَلَیْ آبائِهِ فِی هَذِهِ السَّاعَةِ وَ فِی كُلِّ سَاعَةٍ وَ لِيّاً وَ حَافِظاً وَ قَائِداً وَ نَاصِراً وَ دَلِیلاً وَ عَیْناً حَتّٰی تُسْكِنَهُ اَرْضَكَ طَوْعاً وَ تُمَتِّعَهُ فِیْهَا طَوِیلاً
- 5- صدقه دادن برای سلامتی وجود مبارک آنحضرت .
- 6- برخاستن با احترام هنگام لقب مبارک قائم بردن و شنیدن .
- 7- خواندن صلوات ماثوره و درود فرستادن بر آن حضرت .
- 8- زیارت نمودن و سلام فرستادن از دور به آنحضرت .
- 9- تشرف بمقامهای منسوبه بآنحضرت مانند حریمهای مطهره و سرداب غیبت و جمکران و سهله.

- 10- در حوائج و مشکلات و گرفتاریها متوسل شدن بذیل عنایت آنحضرت .
- 11- تسلیم نمودن حقوق و سهم مبارک و تاخیر نمودن در ادای حق آنحضرت.
- 12- آماده و مهیا بودن برای امتثال امر و فرمان آنحضرت
- 13- مهیا ساختن اسلحه و وسایل جهاد برای یاری و نصرت حضرت .
- 14- دعوت مردم و بویژه خویشاوندان و نزدیکان را بگرویدن به آنحضرت .
- 15- از خدا خواستن اینکه توفیق و لیاقت دهد و ما را زایاران آنحضرت قرار دهد .
- 16- دوستی و مؤدّت و همبستگی و اتحاد و وحدت نمودن با عاشقان و یاران آن حضرت .
- 17- تجدید عهد و بیعت نمودن بویژه با خواندن دعای عهد ماثور هر چند وقتی با آنحضرت .
- 18- دشمنی و عداوت و مبارزه نمودن با دشمنان و مخالفان آنحضرت .
- 19- زمینه سازی برای حکومت جهانی آنحضرت و قیام و انقلاب جهانی آنحضرت .
- 20- دعوت تمامی مردم جهان و بشارت دادن آنان بحکومت عدل و مساوات آنحضرت که یگانه منجی عالم بشریت است که یملاءها قسطا و عدلا بعد ماملئت ظلما و جورا. عجل الله تعالی فرجه.

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 331 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)

مسائل مُستَحَدِثه

- دربارهٔ امور جدیدی که اِحداث شده است فتوای فقهای زمان چنین است .
- 1- کالبد شکافی : بر بدن میّت مسلمان حرام است و بر بدن میّت غیر مسلمان جائز است .
 - 2- تزریق نطفه : اِدخال نطفهٔ مرد اجنبی به رحم زن اجنبیّ حرام و فرزند به صاحب نطفه ملحق می شود .
 - 3- زرع و پیوند قلب : در صورت ضرورت پیوند نمودن عضو میّت جائز لیکن ناقص نمودن کسی برای کسی حرام .
 - 4- سفته : خرید و فروش سفته که مالیت ندارد باطل لیکن خرید و فروش قرضی که مثبت آن است جایز .
 - 5- سرقفلی : در صورتی که مستأجر حقّ سرقفلی یافته می تواند آن را به دیگری واگذار نماید .
 - 6- بلیط بخت آزمائی : اگر برای سود بردن بلیط بخت آزمائی بخرد حرام و قمار است و اگر برای اِعانه و بخشش باشد جایز است .

7- مسافرت به قُطب : کسی که در یکی از دو قطب نماز می خواند باید تابع وقت نزدیکترین اُفق به قطب باشد .

8- اَلْکُلُّ صِنْعَتِي : طبق فتوای فقهای حاضر اگر علم به مُسکر بودنش نیست پاک و اگر علم به آن باشد نجس است .

9- عکس و فیلم : اگر از قبیل مجسّمه سازی نباشد اشکالی ندارد با مراعات حُرمت نگاه به عکس زن نامحرم .

10- منع حمل : جلوگیری از بارداری موقت با رضایت طرفین و سبب عقلائی حلال و إسقاط نطفه وحمل حرام است .

11- شوک حیوان : اگر با شوک الکتریکی حیوانات فقط بخواب می روند سپس تذکیه شرعی می شوند مانعی ندارد .

12- سفر هوائی : کسی که با هواپیما مسافرت می کند در هر جا و هر وقت که نماز می خواند طبق حکم آن محلّ بخواند .

13- سفر فضائی : نمازها را به سوی قبله زمین بخواند و مطابق وقت اُفق محلّ پرواز که در 24 ساعت پنج نماز بشود .

14- سود بانکها : اگر پول به قرض بانکها داده شود که بهره یابد حرام و اگر امانت گذارد و شرط سود نکند بهره حلال است .

15- إحداث خیابانها : مساجد و مدارس که از بین می روند و به خیابان مبدل می شوند حکم آنها برطرف می شود گرچه مراعات بهتر است .

16- خرید و فروش تلویزیون : رادیو و تلویزیون و غیره اگر برای استعمال در حرام خریده شود حرام وگرنه جایز است .

17- مؤسسه های خبری : خرید و فروش گزارشهای خبری باطل اماّ اجرت گرفتن بر رساندن آنها جایز است .

18- ملّی شدن : صنایع و معادن و کارخانه ها و غیره که ملّی می شوند چون دولت ضامن آنهاست خرید اجناس آنها جایز است .

19- مصادره اموال : کسی که مرتدّ یا مُفسد واجب القتل است اموالش به ورثه اش منتقل و مصادره آنها ممنوع است .

20- مواد مُخدّر: تریاک و هروئین و حشیش و غیره استعمال و خرید و فروشش حرام مگر به مقدار ضرورت برای نجات کسی از مرگ .

مرجع : [دانلود نسخه چاپی صفحه 351 مشاهده نسخه کتاب مجازی](#)